

ඩීප්ලිස් උග්‍රීය පොදු පෙනෙන අංශ රිජාලු විශ්වාස්ථාන මධ්‍යම පෙනෙන අංශ රිජා රිජාලු විශ්වාස්ථාන මධ්‍යම
Department of Examinations, Sri Lanka
අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උග්‍රීය පෙනෙන) විශාලය, 2018 අංශයේන්දු
කළම්පි පොතුන් තුරාතුරු පත්තුරු (ඉයර් නු) පරිගණක, 2018 ඉකෘත්‍රා
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

2018-08-09 / 0830 - 1030

ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය I
වැණිකක් කළම්පි I
Business Studies I

32 S I

පය දෙකකි
ඇරண් මැණිත්තියාලම්
Two hours

රෝගීය:

- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පැහැදිලි ව සපයන්න.
- * විශාල අංශය, ඉහළින් ඇති කොට්ඨාසී පැහැදිලි ව සහායන් කරන්න.
- * ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 30 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු තෙවෙනා, එහි අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙන් ඇති නිත් ඉර මත ලියන්න.
- * ප්‍රශ්න අංක 31 සිට 50 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු අදාළ නිත් ඉර මත ලියන්න.
- * සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලක්ෂණ දෙක බැහින් හිමි වේ.

විශාල අංශය : .....

පරිඛ්‍යාපය දුයේරත්‍ය යදානු පවතී.

I ප්‍රශ්න යදානු	
ප්‍රශ්න අංක	ලක්ෂණ
01 - 30	
31 - 50	
එකතුව	

	අංශය	ඇංග්‍රීස් අංශය
I වන පරිඛ්‍යාපක		
2 වන පරිඛ්‍යාපක		
අංශ ප්‍රධාන පරිඛ්‍යාපක		
උග්‍රීය පරිඛ්‍යාපක		
ගණන පරිඛ්‍යාපක		

1. මිනිස් අවශ්‍යතා හා ව්‍යවහාර පිළිබඳ නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 (1) පුද්ගලයෙකුට අවශ්‍යතා අසිලිත ප්‍රමාණයක් ඇති අතර ව්‍යවහාර ඇත්තේ සීමිත ප්‍රමාණයක් වේ.
 (2) ව්‍යාපාරිකයෙකුට අවශ්‍යතා නිර්මාණය කළ හැකි අතර ව්‍යවහාර නිර්මාණය කළ නොහැකි වේ.
 (3) අවශ්‍යතා පොදුවනා අතර ව්‍යවහාර පුද්ගලයාගේ පුද්ගලයාට වෙනස් වේ.
 (4) ආදරය, ආහාර, ආරක්ෂාව, කාර්මික අධ්‍යාපනය අවශ්‍යතාවලට නිදුසුන් කිහිපයක් වේ.
 (5) ව්‍යවහාර ත්‍රිත්වීම් කර ගැනීමට පුද්ගලයාගේ යම් නිෂ්පාදිතයක් තෝරා ගැනීම අවශ්‍යතාව වේ. (.....)
2. ඕනෑම සංචිතානායකට පොදු තොවී ලක්ෂණයක් වන්නේ,
 (1) සම්පූර්ණ හාවිතා කිරීම ය. (2) මිනිස් අවශ්‍යතා හා ව්‍යවහාර ඉටු කිරීම ය.
 (3) හාණ්ඩ හෝ දේවා සැපයීම ය. (4) ලාභ ඉටුයීමේ අභිප්‍රායක් තිබීම ය.
 (5) රජයේ ප්‍රතිඵල්‍ය හා නිකිරීතිවලට අනුගත වීම ය. (.....)
3. නිෂ්පාදිත වර්ගීකරණයේ ගලායුම හා එයට අදාළ උදාහරණය නිවැරදිව දක්වා ඇති පිළිතුරු කුමක් ද?
 (1) ස්ථානය → හාණ්ඩ → කළේ නොපවතින - මේටර් වාහන
 (2) ස්ථානය → හාණ්ඩ → පාරිසේෂීක දේවා - ප්‍රවාහනය
 (3) අස්ථානය → දේවා → සාරු දේවා - බැංකු
 (4) අස්ථානය → හාණ්ඩ → හාවිතය අනුව - ගෘහ හාණ්ඩ
 (5) ස්ථානය → හාණ්ඩ → හාවිතය අනුව - රක්ෂණය (.....)
4. ව්‍යාපාර පරිසර බලවීග, සාධක හා එවායේ බලපැම නිවැරදිව සඳහන් කර ඇති ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 (1) ව්‍යාපාරයක පරිගණක ත්‍රියාකරුවන් අභ්‍යන්තර සාධකයක් වන අතර මුළුන්ගේ කුසලතා අඩුකම ව්‍යාපාරයට කරුණුයක් වේ.
 (2) කරුණකරුවන් වැඩි වීම ව්‍යාපාරයට කරුණුයක් වන අතර එය ආසන්න බාහිර පරිසර බලවීයයක් වේ.
 (3) විදේශ විනිමය අනුපාතය පහත වැට්ටීම අභ්‍යන්තරයක් වන අතර එය ආසන්න බාහිර පරිසර බලවීයයක් වේ.
 (4) මූල්‍ය ආයතන සාර්ව පරිසර බලවීයයක් වන අතර මුළුන්ගේ දැඩි කරුණකාරීක්වය ව්‍යාපාරවලට අවස්ථාවක් වේ.
 (5) සංචිත ව්‍යුහය කුළ සන්නිවේදනය නිසි පරිදි සිදු වීම සංචිතානායට ගැනීයයක් වන අතර එය ආසන්න බාහිර පරිසර බලවීයයක් වේ. (.....)

5. පාරිභෝගික ආරක්ෂණය තුළින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - ගෙවන මුදලට සරලන වට්නාකමක් ඇති හාසේ පරිභෝගනය කිරීමට හැකි විම
- B - පාරිභෝගික විශ්වාසය දිනා ගැනීමට හැකි විම
- C - හාසේයේ ප්‍රවර්ධන පිරිවැය අඩු කර ගැනීමට හැකි විම
- D - හාසේයේ ප්‍රමිතිය තහවුරු කර ගැනීමට හැකි විම
- E - විකුණුම් පිරිවැටුම වැඩි කර ගැනීමට හැකි විම
- F - වෙළඳ විෂමාවාරවලට එරෙහි වීමට හැකි විම

ඉහත දැ අනුරෙන් ව්‍යාපාරිකයෙකුට පමණක් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ඇතුළත් පිළිතුර කුමක් ද?

- (1) ABC   (2) ADF   (3) BCE   (4) BCF   (5) BDF   (.....)

6. නිමල් හා කමල් හැඳුල් ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යන නමුත් තුළින් අතර හැඳුල් හිටිපුමක් නොකිහිණි. පූහුමිය වසරේ තුළින් විසින් යොදු ප්‍රාග්ධනයට මෙන්ම අමතරව යොදු සෙය මුදල්වලට ද 5% න් පොලියක් ලබාගෙන ඇති අතර නිමල් තම මිතුරෙකු වූ ප්‍රතිල්ව ප්‍රඛේදක් සිය කැමැත්ත මත පමණක් හැඳුල්කරුවෙකු ලෙස සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී. කමල් ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී වශයෙන් තමන්ට දැනට ලැබෙන වැටුප ප්‍රමාණවත් නොවන බව පවසා එය වැඩි කිරීමට ඉල්ලීමක් කර ඇත.

ඉහත සිද්ධියේ දැක්වෙන පරිදි මෙම හැඳුල් ව්‍යාපාරය හැඳුල් ව්‍යාපාර ආයු පනතට අනුව උල්ලංසනය කර ඇති කොන්දේසි ගණන කොපමණ ද?

- (1) එතකි.   (2) දෙකකි.   (3) තුනකි.   (4) හතරකි.   (5) කිසිවක් නැත. (.....)

7. ඇපයෙන් සිමිත සමාගමක ලක්ෂණයක් නොවන්න.

- (1) මහජනතාවට කොටස නිශ්චත් කිරීමක් සිදු නොකිරීම ය.
- (2) අවම වශයෙන් සාමාජිකයින් දෙදෙනොකුවත් සිටිම ය.
- (3) ලාභාංශ බෙදාහැරීමක් සිදු නොකිරීම ය.
- (4) ලාභ අපිප්‍රායෙන් ආරම්භ කිරීම ය.
- (5) සමාගම ඇවර කිරීමේදී එක් එක් සාමාජිකයා දායක විය යුතු මුදල සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියේ සඳහන් කිරීම ය. (.....)

8. සමුපකාර සමිතියක් ලියාපදිංචි කිරීමේදී සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස් වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය නොවන්න.

- (1) අතුරු ව්‍යවස්ථාවේ පිටපත් දෙකක් ය.
- (2) යෝජිත ආර්ථික කටයුතුවල යෝගනතා වාර්තාව ය.
- (3) යෝජනා සම්මත වූ වාර්ෂික මහා සභා වාර්තාව ය.
- (4) සමිතිය පිහිටි ස්ථානයට ලෙස මාර්ග සිතියම ය.
- (5) ඉල්ලුම් පත්‍රයට අත්සන් තැබූ සාමාජිකයින්ගේ පොදුගලික තොරතුරු ය. (.....)

9. සිසිල් විධිමක් සැලසුම්කරණයට වඩා තම හැකියා මත විශ්වාසය තබා ඇති අතර අසිරු කාර්යයක් වුවත් ආරම්භ කර ඇත්තෙකු සියාස්මක කරගෙන යාමට හැකියාවන් ඇත්තෙකි. මහු ව්‍යාපාරයේ පරමාර්ථ ඉටු කර ගැනීමට නව අදහස් මත කටයුතු කරයි.

ඉහත තොරතුරු අනුව සිසිල් සතු ව්‍යවසායකත්ව නිපුණතා සංඛ්‍යාව,

- (1) 1 කි.   (2) 2 කි.   (3) 3 කි.   (4) 4 කි.   (5) 5 කි. (.....)

10. සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාර අකාර්ථක වීමට බලපානු ලබන සාධක කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - දැඩි තරගකාරීත්වය
- B - නිවැරදිව හිණුම් පවත්වාගෙන නොයැම
- C - යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම
- D - නිවැරදි සේවකයින් බදවා නොයැනීම
- E - නව නිෂ්පාදිත කරා ගොමු නොවීම
- F - කරමාන්තයේ නිෂ්පාදන තාක්ෂණය වෙනස් වීම
- G - ව්‍යාපාර කාර්යාල විශ්ලේෂණය නොකිරීම
- H - රජයේ බදු සහන අඩු කිරීම

ඉහත දැ අනුරෙන් සුළු පරිමාණ ව්‍යවසායකයෙකුට පාලනය කළ හැකි සාධක පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර කුමක් ද?

- (1) ACEH   (2) ACFH   (3) BCDG   (4) BDEF   (5) BDEG (.....)

11. මෙහි දැක්වෙන වගුවේ X කිරුව මඟින් විවිධ මුදල් වර්ග ද. Y කිරුව මඟින් එම අදාළ තියුණු කිහිපයක් ද දැක්වේ.

මුදල් වර්ග හා උදාහරණ නිවැරදිව ගළපා ඇති කාණ්ඩය තෝරන්න.

- (1) A-1, B-3, C-2, D-4, E-5
- (2) A-2, B-4, C-3, D-1, E-5
- (3) A-2, B-1, C-4, D-3, E-5
- (4) A-5, B-3, C-4, D-1, E-2
- (5) A-5, B-1, C-4, D-3, E-2

X	Y
A. විද්‍යුත් මුදල්	1. සාණ්ඩාගාර බිල්පත
B. ආසන්න මුදල්	2. රතු
C. ව්‍යවහාර මුදල්	3. ඉල්ලම් තැන්පත්
D. බැංකු මුදල්	4. කාසි හා තොටුපු
E. ද්‍රව්‍ය මුදල්	5. ගාස කාච්පත්

(.....)

12. වාණිජ බැංකුවක් මඟින් ලබාගත හැකි ප්‍රතිලාභ හා පහසුකම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - පොලියක් ලබා ගැනීමට හැකි වීම
- B - වෙක්පත් තැන්පත් කිරීමට හැකි වීම
- C - නිකුත් නියෝග මත ගෙවීම් කළ හැකි වීම
- D - සායපත් ලබා ගැනීමට හැකි වීම
- E - අයිරා පහසුකම් ලබා ගැනීමට හැකි වීම

ඉහත දැනුමෙන් ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් හිමියෙකුට ලබා ගත හැකි ප්‍රතිලාභ හා පහසුකම් ගණන,

- (1) 1 කි. (2) 2 කි. (3) 3 කි. (4) 4 කි. (5) 5 කි. (.....)

13. බණ්ඩාර මිශ්‍රගේ මෝටර් රථය සඳහා තෙවෙනි පාර්ශ්ව රක්ෂණයක් ලබා ගෙන කිවුණි. මිශ්‍රගේ ප්‍රතා විසින් එම වාහනය පදනාගත යන අවස්ථාවකදී එය නිවසක වැදි වාහනයටත් එම නිවසටත් අලාභහානි සිදු වූ අතර ප්‍රතාට ද තුවාල සිදු විය.

ඉහත සිද්ධිය අනුව රක්ෂණ වන්දී ලබාගත හැකි වන්නේ,

- (1) වාහනයට පමණි. (2) නිවසට පමණි. (3) ප්‍රතාට පමණි.
- (4) වාහනයට හා නිවසට පමණි. (5) නිවසට හා ප්‍රතාට පමණි. (.....)

14. බිමල් කරා පැවැත්වීමට කැමති අයෙකි. මිශ්‍රගේ කරා සාමාන්‍යයෙන් දිගු ය. මිශ්‍ර කරාවේදී බැරුම් විවන පාලිවිවි කරන අතර සමහර විට පුද්ගලයින්ට ද අපහාස කරයි. මිශ්‍ර කරාගේ මතය දැඩි විශ්වාසයකින් ඉදිරිපත් කරන නමුත් ඇතැම් තොරතුරු සාවදා වේ. කෙසේ වූවත් මිශ්‍රගේ කරා විලාභය සින් ඇදගන්නා පුළු ය.

ඉහත විස්තර අනුව බිමල් විසින් කඩකරන්නා වූ සඳහා ප්‍රතාට ප්‍රතාට පමණි,

- (1) 1 කි. (2) 2 කි. (3) 3 කි. (4) 4 කි. (5) 5 කි. (.....)

15. පහත වගුවේ X කිරුවේ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා කරනු ලැබූ ව්‍යාපාර ස්ථියාකාරකම් කිහිපයක් ද. Y කිරුවේ විද්‍යුත් වෙළෙඳ ආකෘති කිහිපයක් ද දැක්වේ.

X	Y
A - ආගමන වියමන දෙපාර්තමේන්තුව විදේශ ගමන් බලපත් සඳහා ඉල්ලම් පත් හාර ගැනීම	1. B2 C
B - M සමාගම S සමාගමට සහල් තොග අලේවී කිරීම	2. C2 C
C - ගුවන් ගමන් නියෝජිතයෙකු විසින් සමන්ට ගුවන් රිකට්පතක් අලේවී කිරීම	3. B2 G
D - සීමාසහිත A සමාගම රාජ්‍ය සංස්ථාවකට පරිගණක සැපයීම	4. G2 C
E - R විසින් තමාගේ ඉඩම D නමැති පුද්ගලයාට විකිණීම	5. B2 B

විද්‍යුත් ව්‍යාපාර ස්ථියාකාරකම් හා විද්‍යුත් වෙළෙඳ ආකෘති නිවැරදි ලෙස ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

- (1) A-1, B-3, C-2, D-4, E-5 (2) A-2, B-4, C-3, D-1, E-5
- (3) A-3, B-5, C-1, D-4, E-2 (4) A-4, B-5, C-1, D-3, E-2
- (5) A-5, B-4, C-1, D-2, E-3 (.....)

16. කළමනාකරණයට හා කළමනාකරණ ස්ථියාවලියේ කාර්යයන්ට (functions) අදාළ විධින් නිවැරදි ප්‍රකාශන තෝරන්න.

- (1) කිහියම් ගැටලුවකට ගනු ලැබූ නියෝජිත විසඳුමක් ස්ථියාත්මක කිරීමේ ස්ථියාවලිය 'කළමනාකරණය' වේ.
- (2) ආයතනයක පරමාර්ථ හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ගනු ලබන පියවර ස්ථියාත්මක කිරීමේ ස්ථියාවලිය 'සැලසුම්කරණය' වේ.
- (3) ආයතනයක පරමාර්ථ හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට සම්පත් බෙදාහැරීමේ ස්ථියාවලිය 'ප්‍රධානාකරණය' වේ.
- (4) ආයතනයක පරමාර්ථ හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සේවකයින්ට බලපැමි කිරීමේ ස්ථියාවලිය 'මෙහෙයුම්' වේ.
- (5) ආයතනයක පරමාර්ථ හා අරමුණු ඉටු කර ගන්නා ආකෘතියට, සැලසුම්ගත හා සත්‍ය ප්‍රතිඵල අතර වෙනසකම් කිවැරදි කිරීමට පියවර ගැනීමේ ස්ථියාවලිය 'ප්‍රාග්‍රැන්ඩ' වේ. (.....)

17. පහත වගුවේ X කිරුව මගින් කීරණ ගැනීමේ පියවර ද, Y කිරුව මගින් කිසියම් ආයතනයකට සම්බන්ධව එම පියවරවලට අදාළ තොරතුරු ය ඇක්වේ.

X	Y
A. ගැටලුව හඳුනා ගැනීම	1. සේවා ප්‍රවර්ධන අංශයක් ස්ථාපිත කිරීම
B. විකල්ප විසඳුම් හඳුනා ගැනීම	2. අලෙවියෙන් පසු සේවා සැපයුම් ප්‍රවර්ධනය
C. විකල්ප ඇගයීම	3. විවිධ පාර්ශ්වයන්ගෙන් යෝජනා කැඳවීම
D. හොඳම විකල්පය තෝරා ගැනීම	4. පාරිභෝෂික ව්‍යවමනා කාජ්‍යතිමතක් කිරීමට අපොහොසත් වීම
E. තිරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම	5. දෙන ලද යෝජනා කළමනාකරණ කම්මුවක විශ්ලේෂණය කිරීම

କିରଣ ଗୈନୀମେ ପିଯାଵିର ଖା ରତ ଆଧୁଳ ତୋରନ୍ତରେ ଜୀବିତରେ ଗଲେବୁ ଆତି ପିଲିନ୍ଦର ଦେବରଙ୍ଗନ୍ତିରେ

- (1) A-1, B-2, C-4, D-3, E-5   (2) A-2, B-1, C-3, D-5, E-4
 (3) A-4, B-3, C-5, D-2, E-1   (4) A-4, B-2, C-3, D-1, E-5
 (5) A-5, B-1, C-4, D-3, E-2   (.....)

18. ඉවත්ව යාමේ සම්මුඛ පරික්ෂණයේදී කළමනාකරුවෙකු විසින් ඉදිරිපත් කළ ප්‍රකාශය අනුව මහු ආයතනයෙන් ඉවත්වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ, වැළුප ප්‍රමාණවත් නොවීම, විගාල සේවක සංඛ්‍යාවකගේ වැඩ අධික්ෂණය කිරීමට සිදු වීම, එකවර විවිධ පාර්ශ්වයන්ගෙන් විධාන ලැබීම, තීරණ ගැනීමට නිදහසක් නොමැති වීම හා අවිධිමත් සම්බන්ධතා ප්‍රබල වීම හේතුවෙන් විධිමත් අධිකාරීත්වය ස්ථාපන නොවීම වැනි කරුණු නිසා ඇති වූ මානසික ආත්මියයි.

ඉහත ප්‍රකාශයට අනුව මෙම ආයතනයේ සංවිධානකරණයට අදාළ දැරවලතා සංඛ්‍යාව,

- (1) 1 කි. (2) 2 කි. (3) 3 කි. (4) 4 කි. (5) 5 කි. (.....)

19. 'క్రియావలి పిరియత' యన్న నీవ్వరడ్లు వీస్తర కెరెన ప్రక్కాఇయ తోచర్చన్న.

- (1) සමාන ලිඛිත හෝ ක්‍රියාවලි පදනම් කරමින් සිදු කරන පිරියතයි.
  - (2) නිෂ්පාදන කාර්යයන් රේඛියට ගලා යන ක්‍රමයට පදනම්ව සකස් වී ඇති පිරියතයි.
  - (3) කොටසක් රේඛියට ගලා යන ක්‍රමයටත්, තවි කොටසක් නමුෂ ලෙස ගලා යන ක්‍රමයටත් පදනම්ව සකස් වී ඇති පිරියතයි.
  - (4) සමාන යන්ත්‍ර හා විෂම යන්ත්‍ර වෙන වෙන ම කුරිවල දවී කර සකස් වී ඇති පිරියතයි.
  - (5) නිෂ්පාදනය සිදු කරන නිශ්චිත ස්ථානයට සියලුම උපකරණ හා අවශ්‍ය සෙසු ද්‍රව්‍ය ගෙනැවීන් සකස් කෙරෙන පිරියතයි. (.....)

20. පහත සඳහන් වන්නේ තොග සම්බන්ධ වියදුම් කිහිපයකි.

A - ගබඩා වියදම්	E - පරික්ෂා කිරීමේ වියදම්
B - තොග භානිතිම්	F - ආරක්ෂක වියදම්
C - රක්ෂණ ගාස්තු	G - මිල ද ගැනීමේ පිරිවැය
D - ගෙනු උමේ වියදම්	H - තොග හිය විමේ පිරිවැය

ඉහත සඳහන් ද අත්‍යරේත් තොග පවත්වා ගැනීමට අදාළ වියදම් පමණක් ඇතුළත් පිළිතර තෝරත්තා

- (1) ABCF   (2) ABCH   (3) BCDE   (4) BCFH   (5) CDEG   ( )

21. පහත දැක්වෙන්නේ එලදායිතාව වැඩි කර ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි යැයි කළමනාකරුවන් විසින් අදහස් කෙරෙන කිම තිහිපෘති.

A - නාව් කාක්ෂය හාටින. කීරීම	E - නිෂ්පාදිත විවිධාංශිකරණය කීරීම
B - සහසාගිත්ව තීරණ ගැනීම හදුන්වා දීම	F - සේවක පුහසාධන වියදම් අඩු කීරීම
C - සේවක කප්පාදුව	G - නිෂ්පාදිතවල ලාභාන්තිකය වැඩි කීරීම
D - සම්පත් තාස්තිය ඇව්වම කීරීම	

ඉහත දැ අත්‍යරේන් එලදායිකාව වැඩි කර ගැනීමට යෝග්‍ය කොටස කුම මොනවා නේ?

- (1) ABC   (2) CDE   (3) CFG   (4) DEF   (5) DEG   ( )

22. ආයුර්වේදීය දන්තාලේප නිෂ්පාදකයකුගේ අදහස අනුව සිය නිෂ්පාදන ස්ථානවික වර්ණයකින්, රසයකින්, පෙනුමකින් මෙන් ම ඉහළ ගුණත්වයකින් ද සමන්වීත විය යුතු ය. මෙම අදහසට වඩාත් ම ගැලුපෙන අලේවිකරණ සංකල්පය ක්‍රමක් ද?

23. පහත දැක්වෙන්නේ මූල්‍ය අනුපාත කිහිපයක් ගණනය කරනු ලබන ආකාර වේ.

$$A - \text{ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය} = \frac{\text{බදු පසු ඉදෑධ ලාභය} + \text{පොලිය}}{\text{ස්ථාවර වත්කම්}} \times 100$$

$$B - \text{හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය} = \frac{\text{බදු පසු ඉදෑධ ලාභය} + \text{වර්ණීය ලාභය}}{\text{හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය}} \times 100$$

$$C - \text{මුළු වත්කම් පිරිවැටුම් අනුපාතය} = \frac{\text{විකුණුම්}}{\text{මුළු වත්කම්}}$$

$$D - \text{ණයගැනී පිරිවැටුම් අනුපාතය} = \frac{\text{විකුණුම්}}{\text{සාමාන්‍ය ඣයගැනීයේ}}$$

$$E - \text{රුගම අනුපාතය} = \frac{\text{රුගම වත්කම්}}{\text{රුගම වගකීම්}}$$

ඉහත දැ අකුරෙන් නිවැරදිව ගණනය කර ඇති අනුපාත ගණන,

(1) 1 කි. (2) 2 කි. (3) 3 කි. (4) 4 කි. (5) 5 කි. (.....)

24. පහත වගුවේ X කිරුව මයින් කොළඹ කොටස පුවමාරුවේ ගනුදෙනු වන පුරුණුම්පත් වර්ග කිහිපයක් ද, Y කිරුව මයින් ඒවා සඳහා ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ද දක්වේ.

X	Y
A. සාමාන්‍ය කොටස	1. ප්‍රාග්ධන ලාභ ලබා ගැනීමට හැකි වීම
B. වර්ණීය කොටස	2. ස්ථීර පොලී ප්‍රතිගතයක් හිමි වීම
C. කොටස බලපත්‍ර	3. සමාගමේ අධිකිය හිමි වීම
D. සාමාන්‍ය ඣයගතර	4. ආයෝජනයට වැඩි ආරක්ෂාවක් ලැබීම
E. රුගම ඣය පුරුණුම්පත්	5. ස්ථීර ලාභ ප්‍රතිගතයක් ලැබීම

පුරුණුම්පත් වර්ග හා ප්‍රතිලාභ නිවැරදිව ගළපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.

(1) A-1, B-3, C-2, D-4, E-5 (2) A-3, B-2, C-1, D-5, E-4

(3) A-3, B-5, C-1, D-2, E-4 (4) A-2, B-3, C-1, D-5, E-4

(5) A-4, B-5, C-2, D-1, E-3 (.....)

25. මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ වෘත්ති නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

(1) නිශ්චිත අරුණුන්ක් ඉටු කිරීම සඳහා ආයතනයේ වැඩි ඒකකවලට බෙදීම රැකියා නිර්මාණය වේ.

(2) රැකියාවක ලක්ෂණ පිළිබඳව තුමානුකූල අධ්‍යයනයක් කිරීම රැකියා විශ්ලේෂණය වේ.

(3) සේවකයෙකුගේ පුදුසුකම් විස්තර කෙරෙන ප්‍රකාශය රැකියා විස්තරය වේ.

(4) කිසියම් රැකියාවක් තුළ පවතින ගණාංශ විස්තර කෙරෙන ප්‍රකාශය රැකියා පිරිවිතරය වේ.

(5) රැකියා පිරිවිතරය හා රැකියා විස්තරය සකස් කිරීමට පදනම් වන්නේ රැකියා විශ්ලේෂණය වේ. (.....)

26. සේවක ආකර්ෂණ තුම් තුළින් ඇති විය හැකි වාසි හා අවාසි කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - සේවකයින් අභිජ්‍රේරණය වීම

B - සේවකයින් රඳවා ගැනීමට පහසු වීම

C - ආකර්ෂණ පිරිවැය අඩු වීම

D - නව දැනුම ආයතනයට ලබා ගැනීමට හැකි වීම

E - සේවකයන් අතර තරගයක් ඇති වීම

F - විශාල අයදුම්පත් සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීමට හැකි වීම

G - සේවක කැපවීම වැඩි වීම

H - සේවක අනුස්ථාපන පුහුණු වියදුම් වැඩි වීම

ඉහත දැ අකුරෙන් අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණය මයින් විය හැකි වාසි පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.

(1) ABCG (2) ACDG (3) BCGH (4) CEFG (5) DEFH (.....)

27. ගුවන් නියමුවකු ලෙස පුහුණුවන්නාකුට ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබා දීම සඳහා විභාග ම යෝගා පුහුණු කිරීමේ ප්‍රමාද වන්නේ,

(1) දෙශන හා සාකච්ඡා ය.

(4) හුමිකා රුගතය ය.

(2) සාමාන්‍ය පුහුණුව ය.

(5) ආඩුනික පුහුණුව ය.

(3) සීමාවාසික පුහුණුව ය.

(.....)

28. පහත වගුවේ X කිරුව මගින් තොරතුරු පද්ධතියක උපාංග ද Y කිරුව මගින් එට අදාළ නිදුසුන් ද දක්වේ.

X	Y
A. දැඩාංග	1. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් ලිපි ගොනුව
B. මෘදුකාංග	2. පරිගණක ස්ථියාකරු
C. ජීවාංග	3. ස්ථියාකාරී පද්ධතිය
D. දත්ත	4. අනුමත කළ දත්ත පමණක් ඇතුළත් කිරීම
E. ස්ථියාපනීපාටි	5. යතුරු පූවරුව

උපාංග හා නිදුසුන් නිවැරදිව ගෙවා ඇති පිළිතුර තොරතුන්හා.

- (1) A-1, B-3, C-2, D-4, E-5 (2) A-2, B-4, C-5, D-3, E-1
 (3) A-3, B-1, C-4, D-2, E-5 (4) A-5, B-3, C-1, D-4, E-2
 (5) A-5, B-3, C-2, D-1, E-4 (.....)

29. විදුත් (අලෙක්ටෝනික්) කාන්ෂණය උපයේහි කරගත් ව්‍යාපාර සම්බන්ධව දක්වෙන නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?

- (1) විදුත් ව්‍යාපාර විදුත් වාණිජයේ උපකුලකයකි.
 (2) විදුත් වාණිජය හා විදුත් අලෙක්ටෝනික් යනු එකම දෙයකි.
 (3) විදුත් ව්‍යාපාර හා විදුත් වාණිජය අතර සම්බන්ධයක් නැත.
 (4) විදුත් වාණිජය හා විදුත් ව්‍යාපාර යනු එකම දෙයකි.
 (5) විදුත් වාණිජය හා විදුත් අලෙක්ටෝනික් ව්‍යාපාරයේ උපකුලක වේ. (.....)

30. ව්‍යාපාර සැලසුමක අංශයක් නිවැරදිව විස්තර කෙරෙන ප්‍රකාශය තොරතුන්හා.

- (1) කරගකාරී හා වෙළඳපාල අත්පත් කර ගැනීමේ (විනිවිද්‍යාමේ) උපායමාර්ග අඩංගු වන්නේ නිෂ්පාදන සැලැස්මෙහි ය.
 (2) අවශ්‍ය සම්පත් ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදන ප්‍රමිති අඩංගු වන්නේ මෙහෙයුම් සැලැස්මෙහි ය.
 (3) අවශ්‍ය මානව සම්පත් අඩංගු වන්නේ මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ය.
 (4) අවශ්‍ය පියලු ම ඇස්තමේන්තුගත තොරතුරු අඩංගු වන්නේ අලෙක්ටෝනික් ය.
 (5) ව්‍යාපාර උපායමාර්ග හා සංවිධාන ව්‍යුහය විස්තර කෙරෙන්නේ මානව සම්පත් සැලැස්මෙහි ය. (.....)

◎ අංක 31 සිට 40 තොක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී යුතු වන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

31. (අ) ප්‍රම විභජනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පුද්ගල ..... ඇති වන අතර අතිරික්ත නිෂ්පාදන පුවමාරුව තුළින් ..... බේහි වේ.

(ආ) අයිතිකරුවන්ගේ විනිශ්චයම් හා විශ්වාසය මත සංවිධාන ..... ගොඩනැගන අතර එහි නොගැලීම සංවිධානයට ..... වේ.

32. (අ) තිරසාර සංවර්ධනය මූලික කරගත් ව්‍යාපාර ආයතන විසින් ලාභය මෙන්ම ..... හා ..... පිළිබඳව ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

(ආ) නිෂ්පාදනයේ සිට බෙදාහැරීම දක්වා ඇම ඇදියරේදී ම වර්ධන අයය මත අය කරන බඳ ..... වන අතර සේවා නිශ්චක්විකයෙකුගේ පාරිග්‍රෑමිකය (ලාභය) මත අය කරන බඳ ..... වේ.

33. (අ) කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක හිමිකරු ..... ව තනිව මුළුණ දෙන අතර ව්‍යාපාරයේ ..... මත බඳ ගෙවයි.

(ආ) හවුල්කරුවන්ට ව්‍යාපාරයේ වෙළඳ කටයුතුවලට සහභාගිවීමේ ..... ඇති අතර ව්‍යාපාර කටයුතුවලට උනන්දුවෙන් සහභාගිවීමේ ..... ද ඇති.

34. (අ) අවදානමක් දරමින් ..... ඇති කරන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයකු වන අතර ඔහු සැම විටම ..... නොවේ.

(ආ) බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකුවලට මූදල් ..... හැකි අතර මූදල් ..... කළ නොහැකි ය.

35. (අ) රක්ෂණ හිටිපුමක ස්ථියාකාරීන්වය තුළින් මතුවන බාහිර පක්ෂය ..... පාර්ශ්වය
වන අතර සේවයේ යෙදී සිටියදී සේවකයින්ට සිදුවන අනුරුද සඳහා වන්දී ගෙවීමට සේවය පක්ෂය විසින්
ලබා ගන්නා රක්ෂණය ..... රක්ෂණය වේ.
- (ආ) ප්‍රවාහන පද්ධතියට අයත් මූලිකාංග අනුරෙන් ..... මූලිකාංගයට වරාය අයත්
වන අතර දුම්රිය මාර්ගය ..... මූලිකාංගයට අයත් වේ.
36. (අ) අදහසක් කිසියම් පණිවුඩියකට පරිවර්තනය කිරීමේ ස්ථාවලිය ..... නමින් හදුන්වන
අතර පණිවුඩිලාභියා විසින් එම අදහස පරිවර්තනය කරගන්නා ස්ථාවලිය ..... වේ.
- (ආ) මූල්‍ය සැලසුම්කරණය හා පාලනයේදී ..... අයවැය හා .....
අයවැය හාවිත වේ.
37. (අ) 'කළමනාකරණය' යන්න ගතික ව්‍යාපාර ..... තුළ ව්‍යාපාරයේ අරමුණු
සංලදායීව හා කාර්යක්ෂමව ඉටු කර ගැනීමට ආයතනයේ ..... මෙහෙයවීම
ලෙස හැඳින්වීය හැකි ය.
- (ආ) අධිකාරිය ..... මත නීත්‍යානුකූලව ලැබෙන බලයක් වන අතර විශේෂයෙන්
බලය ..... මත ලැබෙන්නායි.
38. (අ) අවම තොග මට්ටම = ... මට්ටම – (සාමාන්‍ය තොග හාවිතය $\times$ සාමාන්‍ය .....)
- (ආ) මුදල් තෙවා අපෝද්‍යගලිකව හාංච්ඡ හා සේවා ප්‍රවර්ධනය කිරීම ..... වන අතර
ඉලක්ක කරගත් ගනුදෙනුකරුවන් පෙළුම්වීම සඳහා කරනු ලබන කෙරිකාලීන දිරිගැන්වීමේ වැඩසටහන්
..... වේ.
39. (අ) දත්ත ඒවායේ ලක්ෂණ අනුව වෙන් කර ගැනීම ..... වන අතර අදහස්
ඇති කර ගත හැකි පරිදි එම දත්ත කෙටිකර ඉදිරිපත් කිරීම ..... වේ.
- (ආ) සැලසුම් සහස් කිරීමේදී විකුණුම් ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීම ..... ප්‍රරෝක්ජනයට
ඇතුළත් වන අතර යන්තු උපකරණ අවශ්‍යතා ..... සැලස්මට අයත් වේ.
40. පහත යදහන් වගන්තිවල යථා හෝ අයතා බව යදහන් කරන්න.

1. දැනට සිටින සාමාන්‍ය කොටස්හිමියන්ට මුදල් අයකර කොටස් ලබාදීම ප්‍රකාද සහන/අයතා
කොටස් නිකුතුව වේ.
2. මුදල් අය කිරීමෙන් තොරව ලබාදෙන කොටස්, සිමිකම් නිකුතුව වේ.
3. සිය අධිකින් යකුගැනීමට වෘත්තීය සම්ඛි කළමනාකාරීන්වය සමග සාකච්ඡා කිරීම
සාමුහික කේවල් කිරීම වේ.
4. සාමුහික කේවල් කිරීමේ ස්ථාවලියකින් පසු යමිකිසි ආරවුලක් සම්බන්ධව සේවය
සේවක දෙපාර්ශ්වය අතර ඇති කරගන්නා එකතුතාව සාමුහික හිටිපුම වේ.

● අංක 41 සිට 50 තෙක් ප්‍රය්‍රාන්වලට හියවින පිළිතුරු සපයන්න.

41. පහසු හාංච්ඡවල ගුණාංග හතරක් ලියන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

42. ඇල්මැකි පාර්ශ්වකරුවෙනු ලෙස රුහු, පාසල් කෙරෙහි අවබාහය යොමු කිරීමට බලපාන ජේතු හතරක් ලියන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

43. පාරිභෝගිකයා සඟු වගකීම් හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

44. විද්‍යුත් (ඉලෙක්ට්‍රොනික්) ගෙවීම් පහසු කිරීම සඳහා ඇති පහසුකම් ගතරක් ලියන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

45. වෙශ්පක් ලිවිමේදී සැලකිල්ලට හතු යුතු කරුණු ගතරක් ලියන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

46. රාක්ෂණික වෙළඳාමෙහි වරධනයට බලපා ඇති කරුණු ගතරක් ලියන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

47. පාලන ක්‍රියාවලියක් ආයතනයකට වැදගත් වන හේතු ගතරක් ලියන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

48. සන්නමකින් යුතුව භාෂ්ච වෙළෙඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් නිෂ්පාදකයෙකුට ලැබෙන වාසි ගතරක් ලියන්න.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

49. සාමාන්‍ය කොටස් හිමියෙකු වෙත ලාභාංශවලට අමතරව සමාගමකින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ගතරක් ලියන්න.

1. .... 2. ....
3. .... 4. ....

50. පහත සඳහන් සංකේතවලින් අදහස් කෙරෙන්නේ තුළක් ද?

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

ශ්‍රී ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව
 මිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම තිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම මිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම
 සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව සූ ලංකා රිඟය දෙපාර්තමේන්තුව
 මිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම මිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම මිළුස්කෑප් ප්‍රතිසර්ත තිශ්‍රණක්කාම
Department of Examinations, Sri Lanka

**ඇමරුහන පොදු සහතික පත්‍ර (උපය පෙලු) විභාගය, 2018 අභ්‍යන්තරීය
 ක්‍රේඩිට් පොතුන් තුරුතුප පැන (ඉ ම්‍ර තුරුප පැන), 2018 ඉකෝස්‍ර
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018**

ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය II
වෘතිකක් කළුවී II
Business Studies II

32 S II

2018.08.13 / 1300 - 1610

ඡය ගැනීම්
මුණදු මණිත්තියාලම
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මතිත්තු 10 ඩි
මෙළතික බාසිපු නෙරම - 10 නීමිටන්කள්
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පැවැත්‍ර යෙහෙමත් පිළිතුර ලිවිමේදු ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය
රාජීමත් යොදාගත්.

උපදෙස්:

* එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙක බැඳීන්වත් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න ප්‍රසාද පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- (i) (a) අවශ්‍යතා, වුවමනා සහ නිෂ්පාදන යන පද නිර්වචනය කර, ඒවා අතර පවතින සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන්න.
 (ආ) නිෂ්පාදන තුමය යූත් නිෂ්පාදනයේ සිට වතු නිෂ්පාදනය දක්වා මාරු වීමට බලපෑ ප්‍රධාන හේතු ගතරාක් දක්වන්න.
 (ii) (a) තව පරපුර කාමිකර්මාන්තයේ නිපුක්ත වීමට අකමුත්තක් දක්වනු ලැබේ. මෙසේ වීමට බලපා ඇති හේතු ගතරාක් දක්වන්න.
 (ආ) සාර්ථක පරිපාලනයේ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.
 (iii) ගෝලීයකරණය යනු කුමක් දැනි අර්ථකාර්ථ කර, එය දේශීය ව්‍යාපාර කෙරෙහි ඇති කරන බනාත්මක හා සාක්ෂාත්මක බලපෑම් දෙක බැඳීන් විස්තර කරන්න.
 (iv) (a) 'සංවිධාන සංස්කෘතිය' යන්න අර්ථකාර්ථ කරන්න.
 (ආ) සංවිධාන සංස්කෘතිය තුළ ඇති ගැස්තියක් හා දුර්වලතාවයක් එක් උදාහරණය බැඳීන් දක්වන්න
 (වැඩිහිටි) පැහැදිලි කරන්න.
 (v) ව්‍යාපාර සමාජ වගකීම් යනු කුමක් දැනි පැහැදිලි කර, වර්තමාන සමාජය තුළ එය වැදගත්වීම්ප හේතු යුත්ක් ලියන්න.
 (වැඩිහිටි) පැහැදිලි 20 ඩි)
- (i) ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදකයෙකු සිය නිෂ්පාදනවල ගුණත්වය කහුරු කිරීම සඳහා ආවාර ධරුම පද්ධතියක් ගොඩනැගීමේදී, ඔහු විසින් සැලකිල්ලට ගත යුතු සාධක ගතරාක් සඳහන් කර, එම සාධක සැලකිල්ලට ගත යුත්තේ ඇයි දැනි පැහැදිලි කරන්න.
 (ii) කාමි නිෂ්පාදන සඳහා පනවනු ලබන ආනයන බදු තුළින් බලපෑම් ඇති වන පාර්ශ්ව ගතරාක් නම් කර, එමගින් එක් එස් පාර්ශ්වයට ලැබෙන වාසි එක බැඳීන් ලියන්න.
 (iii) ව්‍යාපාර සාර්ථකව කරගෙන යාමට රුපයක් විසින් විවිධාකාරයෙන් මැදිහත්වීම් සිදු කරනු ලැබේ. එසේ මැදිහත්වීම් තුම සාධක දක්වා, එම එක් එක් තුමය රුපයක් අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක් දැනි විස්තර කරන්න.
 (iv) (a) හුවුල්කරුවන් අතර ආරවුල් හටගැනීමට බලපානු ලබන කරුණු ගතරාක් කොටසෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 (ආ) රිනාතාවට අවශ්‍ය නිෂ්පාදන රාජ්‍ය ආයතන තුළින් ලබා දීමට රුපය විසින් කටයුතු කරනු ලැබේ.
 (වැඩිහිටි) රාජ්‍ය ආයතන විශාල සාධක නම් කරන්න.
 (v) වර්ලක්සිඩාව මෙන් ම වර්ලක්ලාභියාව ද ඉටු කළ යුතු සාර්ථක සම්භාගක් පවතී. වර්ලක්ලාභියාව විසින් ඉටු කළ යුතු සාර්ථක සාධක ගතරාක් කොටසෙන් විස්තර කරන්න.
 (වැඩිහිටි) පැහැදිලි 20 ඩි)

3. (i) රැකියාවක් කිරීමට වඩා තමාගේම ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට ඔබගේ මිනුරෝකුට කැමූත්තක් පවතින නමුත් එහු තුළ ඒ සඳහා බිජක් ද පවතී. රැකියාවක් කිරීමට වඩා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේ වාසි ඔහුට පැහැදිලි කිරීමට කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (ii) ව්‍යවසායකයින් විශාල වශයෙන් රටකට අවශ්‍ය වුවත් ඔවුන් බිජිවිත්තේ සුළු වශයෙනි. එසේ සුළු වශයෙන් ව්‍යවසායකයින් බිජිවිමට බලපානු ලබන සාධක හතරක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) බොහෝ රටවල මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරවලට වඩා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාව විශාල වේ. එම සංඛ්‍යාව ඉහළ සාමට බලපානු ලබන සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරවලට ආවේණික වූ උක්ෂණ හතරක් දියන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iv) මූල්‍ය සමාගම් ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා විවිධ සේවා සපයයි. ව්‍යාපාරවලට මූල්‍ය සමාගම් මගින් සපයන සේවා හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (v) "විද්‍යුත් මුදල් හාවිතය තුළින් වාසි මෙන් ම අවාසි ද සිදු වේ." මෙම ප්‍රකාශය විද්‍යුත් මුදල් හාවිතයේ වාසි හා අවාසි දෙක බැඟින් දක්වමින් තහවුරු කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- මුළු ලකුණු 20 දි

4. (i) (අ) රක්ෂණය කළ තොළයි අවදානම් හතරක් සඳහා උදාහරණ සපයන්න.
- (ආ) රක්ෂණ කර්මාන්තයේ සංවර්ධනයට දායක වීමට ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ මණ්ඩලය පිහිටුවා ඇත. මෙම මණ්ඩලය මගින් ඉටු කරන කාර්ය හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (ii) (අ) තුවරළුදීයේ සිට කොළඹට පළෙනු ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන සේවාවක් තොරා ගැනීමේදී සලකා බැලිය යුතු ප්‍රධාන කරුණු හතරක් දක්වන්න.
- (ආ) දුම්රිය මගින් හාංචි ප්‍රවාහනය වර්ධනය කරලීම සඳහා ඔබ විසින් කරන යෝජනා හතරක් හේතු සහිතව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) (අ) කළමනාකරණ සහකරුවන් සඳහා පැවැත්ත් පුහුණු සැකියකදී දිඡි ගෞනු පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ ඔබගේ දේශනයට සහසාරිවුවන්ගේ ප්‍රතිච්චිත සොයු මට්ටමක නොමැති බව කළමනාකාරීන්ට විසින් දන්වා ඇත. එවැනි ප්‍රතිච්චිත ලැබීමට ඔබගේ දේශනයේදී සිදු විය හැකි දුර්වලතා හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (ආ) බොහෝ ආයතන සත්ත්වීමෙන් කටයුතු සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල හාවිත කරනු ලැබේ. විද්‍යුත් තැපෑල හාවිත තීරීමේ වාසි හා අවාසි දෙක බැඟින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iv) (අ) සාම්ප්‍රදායික සිල්ලර වෙළෙදසැල් සඳහා සුපිරි වෙළෙදසැලුවලින් දැඩි කරනයක් පවතී. සුපිරි වෙළෙදසැල් වෙත පාරිසේශීලිකයින් වැඩි වශයෙන් ආකර්ෂණය වීමට හේතු හතරක් විස්තර කරන්න.
- (ආ) ඇතැම ශ්‍රී ලංකා ව්‍යාපාරිකයින්ට ජාත්‍යන්තර වෙළෙදපොල තුළ ඇති කරගකාරීන්ට මුහුණේදීමට නොහැකි ය. එසේ නොහැකි වීමට හේතු වන ව්‍යාපාරිකයුට පාලනය කළ හැකි සහ පාලනය කළ නොහැකි සාධක දෙක බැඟින් දියන්න.
- (v) (අ) 'ගනුදෙනු කළ නොහැක' යන රේඛනය යේදීමෙන් අණකරුව විශේෂිත වූ වාසියක් හිමි නොවේ. මෙම අදහසට ඔබ එකා වන්නේ ද? ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.
- (ආ) විද්‍යුත් වෙළෙඳාම (e-trade) ප්‍රවලිත වීමට බලපා ඇති කරුණු හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 දි)
- මුළු ලකුණු 20 දි

II කොටස

5. (i) (අ) "අන් අය ලවා වැඩි කරවා ගැනීමේ කළාව කළමනාකරණය වේ." මෙම නිරවචනය පැහැදිලි කරන්න.
- (ආ) පසුගිය සතියේ ඔබේ පාසලේ පැවති වාණිජ දිනය සංවිධානය කිරීමේ කණ්ඩායමෙහි ඔබ ද සාමාජිකයකු විය. එම දිනය පැවැත්වීම සඳහා ඔබ කණ්ඩායම විසින් ඉටු කරන ලද කාර්ය හතරක් උදාහරණ ලෙස යොදා ගනීමින් කළමනාකරණ ප්‍රිති විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (ii) (අ) කළමනාකරුවකුගේ සංක්ලේෂනාත්මක තුසුලතා යන්නට ඇතුළත් වන හැකියා හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (ආ) හෙත්රි මින්ස්බේරුගේ කළමනාකරණ භූමිකාවල භාෂකය සහ ව්‍යවසායකයා යන උප භූමිකාවලට අයත් කාර්ය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)

- (iii) ව්‍යාපාර උපදේශන සමාගමක් විසින් ඔබට නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර ගැනීම සඳහා නව සුරුය බලයක්ති පද්ධතියක් හා නිෂ්පාදනාගාර අධ්‍යක්ෂකරණය කිරීමේ පද්ධතියක් යෝජනා කර ඇත. මෙම විකල්ප ප්‍රවලින් එකක් තොරු ගැනීමට ඔබ අදහස් කරන අතර ඒ සඳහා මෙම විකල්ප ඇගයීමට යොදාගත හැකි නිර්ණායක හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iv) සංචිත නොකළ සියලු පියවර නම් කර, ඉන් පියවර තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (v) (ආ) පිරියත සැලැස්මක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.
 (ඇ) වෛශ්‍ය ආයතනයක මූල්‍ය විග්‍රහයේදී අනාවරණය වූයේ ආයතනය අනවශ්‍ය ලෙස තොග පවත්වා ගැනීම නිසා පාඩු සිදුවී ඇති බවයි. එවැනි පාඩු අවම කර ගැනීම සඳහා තොග පාලනයේදී අනුගමනය කළ හැකි උපක්‍රම හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
 (මුළු ලකුණු 20 දි)

6. (i) (ආ) ව්‍යාපාරයකට එලදායීකාවය වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි යන්න දක්වීමට හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (ඇ) ව්‍යාපාරයක එලදායීකාවය වැඩි කිරීමට යොදා යනු ලබන පරිගණක සිල්පීය සුමයක් වන පරිගණක ආධාරක නිර්මාණකරණය' (CAD) යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි දක්වා එහි ප්‍රතිලාභ දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (ii) ඉන්ද්‍යාල තම ප්‍රදේශයේ පැවැත්තු අලුත් අවුරුදු පොලේහි වෛශ්‍ය කුරියක් කුලියට ගත් අතර, ඔහුගේ හාණ්ඩ සියල්ල ඒ හා සමාන හාණ්ඩ විශ්‍යානු අනෙක් වෛශ්‍ය කුරිවලට වඩා ඉක්මනින් අලෙවි විය. ඉන්ද්‍යාලයේ වෛශ්‍ය කුරියක් සියල්ල ඉක්මනින් අලෙවි වීමට හේතු විය හැකි කරුණු හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) (ආ) නිෂ්පාදකයනු තම හාණ්ඩවලට ඇසුරුමක් යෙදීමට මැලිකමක් දක්වයි. ඇසුරුමකින් යුත්ත්ව තම හාණ්ඩ වෛශ්‍ය ප්‍රාග්ධනයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයා උනන්දු කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි කරුණු හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (ඇ) හාණ්ඩ හා සේවා මිල කිරීමේ අරමුණු හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iv) විවිධ අරමුණු සඳහා ව්‍යාපාර විසින් ප්‍රවාරණය හාවිත කරනු ලැබේ. ප්‍රවාරණයේ අරමුණු හතරක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (v) (ආ) ධිනයිරි විසින් කරගෙන යනු ලබන අන්යන්තු ගැසිපිලි ව්‍යාපාරය එකතු සාර්ථක තොවන බැවින් මහු හෝටලයක් ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. මේ සඳහා මහුව අරමුදල් සපයා ගත හැකි මාර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (ඇ) නාමලේගේ ව්‍යාපාරයේ ක්ෂේත්‍ර අනුපාතය 2 : 1 වේ. මෙම තත්ත්වය ඇති වීමට බලපැළ හේතු හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 දි)
 (මුළු ලකුණු 20 දි)

7. (i) (ආ) ව්‍යාපාරයකට කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යකා සපයා ගත හැකි මාර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (ඇ) කොළඹ තොටස් පුවමාරුව තුළින් ලැයිස්තුතක සමාගමකට ලැබිය හැකි වාසි හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (ii) මානව සම්පත් කළමනාකරුවෙනු වශයෙන් ඔබ සේවය කරන ආයතනයට අලෙවි සහකරුවන් බැඳුවා ගැනීම සඳහා පිළියෙළ කරන අයදුම්පත්‍රයක ඇතුළත් විය යුතු තොරතුරු වර්ග හතරක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iii) (ආ) රැකියාවකට අයදුම්කරුවකු තොරු ගැනීම සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්ත්වීමට අමතරව විවිධ පරීක්ෂණ පවත්වනු ලබයි. එසේ පවත්වනු ලබන පරීක්ෂණ සුම දෙකක් විස්තර කරන්න.
 (ඇ) පත්වීම ලිපියක අඩංගු තොරතුරු වර්ග කළ හැකි ආකාර හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (iv) පාඩු ලබන ආයතනයක් තම සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමට අදහස් කරයි. එසේ සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කළ හැකි සුම හතරක් තොටීයෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04 දි)
- (v) පහත දැක්වෙන්නේ ආයතනයක වෛශ්‍ය සිණුමෙන් උප්‍රවාගත් දත්ත කිහිපයකි.

රු	රු
විණුම්	500 000
ආරම්භක තොගය	80 000
ගැනුම්	<u>300 000</u>
380 000	
අවසාන තොගය	<u>(120 000)</u>
260 000	

ඉහත දත්ත ඇසුරෙන් ලබා ගත හැකි තොරතුරු හතරක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 04 දි)
 (මුළු ලකුණු 20 දි)

8. (i) (அ) தொராட்டுரை கலமனாகரண தாக்ஷாண்ய யழுவேந் அடிஹச் சுரங்கே வூமக் டீ'பி விஸ்தர கரங்கள்.
(ஆ) தொராட்டுரை தாக்ஷாண்ய சூவினயெந் ஆயதநாயக்கு லோ சுதா சூதி வாசி சுதார்க் விஸ்தர கரங்கள்.
(மொத்தம் 04 பு)
- (ii) (அ) விஶாபாரிக்கைக் கும் விஶாபார குடிப்பூ சுதா அந்தர்த்தாலை சூவின கிரிமேல் அடிஹச் சுராய். அந்தர்த்தாலை சூவின கிரிமேந் பிழுஞ் ஆயதநா குடிப்பூ பலூசு கர சுதா சூதி ஆகார சுதார்க் விஸ்தர கரங்கள்.
(ஆ) விலாஷூல (CLOUD) தாக்ஷாண்ய சூவின கிரிமேந் ஆயதநாயக்கு லோயகு சூதி வாசி ஒடுக்கை சுதாங்கள் கரங்கள்.
(மொத்தம் 04 பு)
- (iii) விஶாபார சூலைச்சேலி அலேவி சூலைப்புமேல் அஷுலங் குல பூதூ பூதூ உபாய மார்க மோனவா டி? (மொத்தம் 04 பு)
- (iv) மூடல் பூவால பூகாயைக் கூகை கிரிமே விடுதலைக்கும் பூதைடிலை கிரிமேல் கராஷூ ஒடுக்கை டீக்வா. விஶாபாரயக மூடல் தெலாயாமேல் அடிள அடிக்கும் சுதாக் கிரிமேந் தெலாயங்கள்.
(மொத்தம் 04 பு)
- (v) சுமங் டுநால் குரங்கை யழு லெனா விஶாபாரயும் அம்தாரவு சுதாங்கு தோவிப்புக்கை ஆரமிக கிரிமேல் அபேக்ஷா கராய். சீ சுதா விஶாபாகி வார்தாவங்க் கூகை கிரிமேல் சுலு விலை விகிம் அஷுலங் குரங்கு லெந்கே மோனவா டீ'பி சுதாங்கள் கரங்கள்.
(மொத்தம் 04 பு)
- (மொத்தம் 20 பு)

* * *

අ.පො.ස. (ලසස් පෙළ) - 2018 අගෝස්තු

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය I

1	-	3	11	-	5	21	-	3
2	-	4	12	-	3	22	-	2
3	-	3/1	13	-	2	23	-	2
4	-	2	14	-	4	24	-	3
5	-	3	15	-	4	25	-	5
6	-	3	16	-	5	26	-	1
7	-	4	17	-	3	27	-	2
8	-	5	18	-	4	28	-	5
9	-	4	19	-	1	29	-	5
10	-	5	20	-	1	30	-	2

31. (අ) විශේෂකරණය, වෙළඳාම (ආ) සංස්කෘතිය, දුර්වලතා	40. 1. අපත්‍ය 2. අපත්‍ය 3. සත්‍ය 4. සත්‍ය
32. (අ) පුද්ගලයින් / සමාජය, පරිසරය / විශ්වය, මානව / පාලීවිය (People, Plannet) (ආ) එකතු කළ අයය මත බදු (VAT), උපයන විට බදු ගෙවීම (PAYE)	41. 1. සූලබනාව 2. අඩුමිල / අඩුලාභාන්තිකය 3. පැවැත්ම කෙටිකාලීන වීම 4. අඩු ප්‍රමාණයන්ගෙන් මිලදී ගැනීම 5. කෙටිකාලීන ගැනුම කිරණ 6. නිතර නිතර මිලදී ගැනීම 7. ප්‍රවාරණ ආකර්ෂණ / විකුණුම ප්‍රවර්ධන ආකර්ෂණ 8. පැවැත්ම කෙටිකාලීන වීම 9. විකල්ප බහුලව පැවතීම 10. පහසුවෙන් මිලදී ගත හැක වීම 11. පුරුද්දට මිලදී ගැනීම
33. (අ) අවදානම / ආදායම (ආ) අධිනිවාසිකම, පුතුකම / වගකීම	42. 1. අධ්‍යාපන ප්‍රමිතින් ආරක්ෂා කිරීමට 2. ලමයින් ගේ අධ්‍යාපන අධිනිත් තහවුරු කිරීමට 3. පාසල් පද්ධතියේ විනය ආරක්ෂා කිරීමට 4. සමාජ සංවර්ධනය සඳහා 5. අධ්‍යාපන ප්‍රමිතින් සංවර්ධනයට 6. අධ්‍යයන හා අනාධ්‍යයන සේවක අධිනිත් තහවුරු කිරීමට 7. අධ්‍යාපන පරිපාලනය සථිලඳායී කිරීමට 8. සම්පත් හාවනය කාර්යාලීම කිරීමට 9. ප්‍රමා කායික හා මානසික සංවර්ධනයට
34. (අ) නව්‍යතා, ව්‍යාපාරිකයෙකු / කළමනාකරුවෙකු (ආ) මැවීමට / මැවීමකළ, නිකුතුව / නිකුත් කිරීම	
35. (අ) තෙවන, සේව්‍යවගකීම / සේවායෝජක වගකීම (ආ) පර්යන්තය, මාරුග	
36. (අ) ආක්තනය, වික්තනය (ආ) මුදල්, ප්‍රාග්ධන	
37. (අ) පරිසරය, සම්පත් (ආ) තනතුර (නිලය), පුද්ගලය	
38. (අ) යළි ඇණවුම්, ඇණවුම්කාලය (පොරොත්තු කාලය) (ආ) ප්‍රවාරණය, විකුණුම ප්‍රවර්ධනය / පාරිභෝගික ප්‍රවර්ධනය	
39. (අ) වර්ගීකරණය, සාරාංශකරණය (ආ) විකුණුම්, මෙහෙයුම්	

43. 1. විවාරණ්මක දැනුවන් හාටය
      2. සත්‍ය සහභාගිත්වය
      3. සමාජය ගැන සැලකීමෙන් වීම
      4. පරිසරය ගැන සැලකීමෙන් වීම
      5. සහයෝගීතාවය
44. 1. ස්වයංක්‍රීය වෙළඳ යන්තු (ATM / CDM)
      2. වෙළඳසැල් ගෙවීම් විද්‍යුත් පැවරුම් ජාල (EFTPOS)
      3. වෙළි බැංකු පහසුකම් (Tele Banking)
      4. අන්තර්ජාල බැංකු කටයුතු (Internet Banking)
      5. ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන ජාල (Mobile Net Work)
45. 1. ලිවීමේදී නොමැකන තින්ත හාටින කළ යුතු වීම
      2. පිළිපතෙහි අදාළ විස්තර සටහන් කළ යුතුය
      3. ලිවීමේදී සිදුවන වැරදි තනි ඉරකින් කපා අණකරුගේ සම්පූර්ණ අන්සන යෙදිය යුතුය
      4. අණකරුගේ අන්සන නියමාකාරයෙන් යෙදිය යුතුය
      5. වෙක්පතට යොදන දිනය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකීමෙන් විය යුතුය
      6. හිස් වෙක්පත් සඳහා අන්සන නොයෙදිය යුතුය
      7. වටිනාකම ඉලක්කමෙන් හා අකුරෙන් ලිවීමේදී වැඩි හිස්තැන් නොතබන්න
      8. ආදායතනයේ නම පැහැදිලිව ලිවිය යුතුය
46. 1. ගෝලීයකරණය
      2. නාස්‍යාණික, සන්නිවේදන හා ප්‍රවාහන දියුණුව
      3. වෙළඳ බාධක අවම වීම
      4. වෙළඳ ගිවිසුම් හා ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සංවිධාන බිජිවීම
      5. ලෝකයේ විවිධ ජාතීන් අතර දැනුම ආකල්ප හා වර්යාවන් වල වෙනස්කම් අවම වීම
47. 1. නිෂ්පාදනයේ ගුණත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීමට
      2. පිරිවැය අවම කර ගැනීමට
      3. වැරදි අවම කර ගැනීමට හෝ ගුනා මට්ටමකට ගෙන ජ්මට
      4. පරිසරයේ වෙනස්කීම් අනුව ගැලපීමට
      5. ආයතනයේ ප්‍රගතිය සාධනය ආරක්ෂා මට්ටමෙන් සිදුවන බව තහවුරු කර ගැනීමට
      6. විවෘතනයන් සෑණිකවම භදුනාගෙන තිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග වලට අවතිරණ වීම පහසුවීම
48. 1. අනෙකුත් තරගකාරී සන්නම් විලින් තම ආයතනයේ සන්නම වෙන් කොට ප්‍රවර්ධනය කළ හැකි වීම
      2. ඇශ්‍යවුම් ලබා ගැනීමේ පහසුව
      3. නිතිමය ආරක්ෂාව
      4. පාරිභෝගිකයන් අතර සන්නම් පක්ෂපාතිත්වයක් ඇති කර හැකිවීම
      5. හොඳ සන්නමක් මගින් ආයතනයේ සමස්ත ප්‍රතිරුපය වැඩි කර ගන හැකි වීම
      6. ව්‍යාපාරයට සන්නම් වටිනාකමක් නිර්මාණය වීම
      7. සන්නම පාරිභෝගික මනසේහි ස්ථාපිත කළ හැකි වීම
49. 1. හිමිකම් නැතුව
      2. ප්‍රාග්ධන ලාභ
      3. සංවිත ප්‍රාග්ධනිකරණය / ප්‍රසාද කොටස්
      4. ජන්ද බලය හිමිවීම / අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට පත්වීම
      5. ඇපේ සුරක්ෂාම් ලෙස හාටින කළ හැකි වීම
      6. විහැරුණය
50. 1. මුහුණු පොත (Face book)
      2. විවිත (Twitter)
      3. ප්‍රතිව්‍යුත්‍යකරණය (Recycling)
      4. වියෝග අවශ්‍යතා (ආබාධිත) ඇති ප්‍රදේශලයින් සඳහා පහසුකම් ඇති බව

I කොටස

01. (i) (අ)

- අවශ්‍යතා - මිනිසා විසින් අනිවාර්යයෙන් සපුරා ගත යුතු කායික හා මානසික තන්ත්ව මිනිස් අවශ්‍යතා වේ.
- ව්‍යවමනා - අවශ්‍යතා සපුරා ගන්නා විවිධ උපකාර ව්‍යවමනා වේ.
- නිෂ්පාදිත - අවශ්‍යතා හා ව්‍යවමනා තාප්තීමත් කිරීමට වෙළඳපොලට ඉදිරිපත් කෙරෙන ඕනෑම දෙයකි.
- සම්බන්ධතාව - අවශ්‍යතා තාප්තීමත් කර ගැනීමට පුද්ගලයින් පදනම් කර ගන්නා විවිධ තුම් ව්‍යවමනා වන අතර ඒ සඳහා ඇති විසයුම් නිෂ්පාදිත වේ.

(ලකුණු 1/2 × 3 ලකුණු 1 1/2 පි)

(සම්බන්ධතාව දැක්වීමට ලකුණු 1/2)

(අ)

1. පුද්ගල විශේෂිකරණය
2. අනිරිකත නිෂ්පාදනය
3. හාන්ච් ප්‍රවාහනය
4. වෙළඳඟම

(ලකුණු 1/2 × 4 බැඳින් ලකුණු 02)

(ii) (අ)

1. ආදායමේ ඇති අවිනිශ්චිතතාව
2. වෘත්තිමය වශයෙන් යහුපත් ප්‍රතිරූපයක් ඇති නොවීම
3. සමාජ පිළිගැනීමක් ඇති නොවීම
4. ප්‍රාග්ධන ගටව පැන නැගීම
5. නොද වෙළඳපොලක් නොමැති වීම
6. කාමිකර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය කුසලතා නොමැති වීම
7. අධ්‍යාපන තුම්යෙන් කාමි කර්මාන්තය පිළිබඳව දැනුම ආකල්ප හා කුසලතා අවශ්‍ය පරිදි නොලැබීම
8. පුද්ගල ආකල්ප
9. මූල්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමේදී මූල්‍ය ආයතන වලින් යහුපත් ප්‍රතිචාර නොලැබීම

(ලකුණු 1/2 × 4 ලකුණු 02)

(ආ)

1. වේගයෙන් වෙනස් වන බව
2. ගිනික බව
3. විවිධකාරයේ බලපෑම් ඇති කරන බව
4. සංකීරණ බව
5. තරගකාරී බව
6. ගෝලිය බව
7. අන්තර් සම්බන්ධතාවක් පවතින බව
8. පාලනය කළ නොහැකි බව

(ලකුණු 1 × 2 ලකුණු 02)

(iii) ආර්ථික දේශපාලනමය හා සංස්කෘතිමය වශයෙන් රටවල් අතර ඇති අන්තර සම්බන්ධතාව ගෝලියකුරණයයි.

(ලකුණු 02)

ධනාත්මක බලපෑම්

1. පුද්ගල වෙළඳපොලක් නිරමාණය වීම
2. තව තාක්ෂණය ගෙවා ඒම
3. තව දැනුම ප්‍රවාහනය වීම
4. ආර්ථික පිරිමැසුම් ලබා ගත හැකි වීම
5. යටිතල පහසුකම් සහ ව්‍යාපාරික සේවා දියුණු වීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

සානුත්මක බලපෑම්

1. ගෝලිය තරගයට මුහුණ දිය යුතු වීම
2. දේශීය කර්මාන්ත අධ්‍යාපන වීම
3. බුද්ධී ගලනය නිසා ප්‍රාග්ධනය යුතු වීම හියය
4. අලෙවිකරණ පිරිවැය ඉහළ යාම
5. ජ්වන රටාව හා සංස්කෘතික වටිනාකම් වෙනස්වීම නිසා සාම්පූහික කර්මාන්ත අධ්‍යාපන වීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

(iv) (අ)

ව්‍යාපාරයේ එකිනෙකා අතර බෙදා හැඳු ගන්නා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්‍යාග වෙත පවරනු ලබන විශ්වාස, වටිනාකම්, ආකල්ප, ප්‍රතිමාන, පුරුදු නිති හා හැසිරීම් රටා සංවිධානමය සංස්කෘතිය වේ.

(මෙම අදහස සහිත පිළිතුරට ලකුණු 02)

(ආ) යන්තින් හා උදාහරණ

1. පොදු දනාත්මක වර්යා පද්ධතියක් පැවතීම උදා:- ආයතනය තුළ පොදු හැසිරීම් රටාවක් ඇතිවීම
2. විශ්වාසය පදනම් කරගත් සම්බන්ධතා ඇතිවීම උදා:- පසුපානී සේවකයන් ගැටුම් ඇති නොවීම
3. සහයෝගීනාව උදා:- කණ්ඩායමක් ලෙස කටයුතු කිරීම
4. අන්තර් සම්බන්ධතාවය අන් අයට ගරු කිරීම උදා:- ඇගයීම හා එකිනෙකාට ගරු කිරීම

(ගක්තියකට ලකුණු 1/2)

(දායාරණයකට ලකුණු 1/2)

දුර්වලතා හා උදාහරණ

1. සංස්කෘතික බැඳියාව - වෙනස්වීමට ඇති අකමැත්ත / කොමුව්‍යාමානසිකත්වය
2. අසමානව සැලකීම - බුරුවලි මානසිකත්වයක් පැවතීම හා පසුග්‍රාමීය සැලකීම
3. විශ්වාසය, වටිනාකම්, සාරධීම වල අපහැදිලි බව / පිළිනොගැනීම හා උප සංස්කෘතින් බිජිවීම හා සේවකයන් අතර ගැටුම් ඇතිවීම

(දුර්වලතාවයකට ලකුණු 1/2)

(දායාරණයකට ලකුණු 1/2)

- (v) ආර්ථික සමාජීය හා පරිසරය සමග ව්‍යාපාරයේ ඇති බැදීමයි. / ව්‍යාපාරයේ සිය පාරිභෝගිකයන්ට පමණක් නොව සියලුම පාරිශ්වයන්ට සාධාරණයක් වන අපුරීන් කටයුතු කිරීමට ඇති බැදීමයි.

වැදගත් වීමට හේතු

1. පරිසරදූෂණය ඉහළයාම නිසා පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම අවශ්‍ය වීම

2. වෘත්තා දූෂණ අවම කිරීමට හා වැළැක්වීමට
3. දිලිජිබව හා කුසාන්ත අවම කර සමාජ සාධාරණන්ට ය ඇති කිරීම
4. ලෙළෙකයේ සම්පත් හිගැවීම නිසා කාර්යක්ෂම ලෙස සම්පත් හාවිතයට
5. සමාජය තුළ

(ඉහත අදහස ඇතුළත් අර්ථකථනයට ලකුණු 01)

(හේතු සඳහා ලකුණු 1 x 3 ලකුණු 03)

02. (i)

සාධක	හේතු
1. ප්‍රතිපේෂකයන් (ගණුදෙනුකරු)	ගැනුම් වර්යාව හා මිලදී ගැනීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම ගොඩ නැගීම.
2. අමුදව්‍ය හා අනෙකුත් යෙදුවුම් (සැපයුම්කරු)	අමුදව්‍ය වල ගුණන්ට ය තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය ආචාර ධර්ම ගොඩ නැගීම.
3. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය (සේවකයන්)	සේවක වර්යාව, හා සේවක විනය මෙන්ම සේවක දායකන්ට සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම ගොඩනැගීමට.
4. ලාභයට වඩා සමාජ වගකීම (අපිතිකරුවන්)	ගුණන්ට ය හා ලාභය පිළිබඳ සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම ගොඩනැගීම.
5. ආචාර ධර්ම සුදුසුකීම (තරගකරුවන්)	තරගකාරීන්ට ප්‍රතිචාර හා උපාය මාර්ග සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම ගොඩ නැගීමට
6. ව්‍යාපාරය	ගුණාත්මක හාණ්ඩ සැපයීම පිළිබඳ ආචාර ධර්ම ගොඩ නැගීමට
7. කළමනාකරු	ආචාර ධර්ම ත්‍රියාත්මක කිරීමේදී පිළිපැදිය යුතු කොන්දේසි ගොඩනැගීමට

(සාධක 04 ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(විස්තර කිරීමට ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(ii) (අ) 1. දේශීය කාමි නිෂ්පාදකයා

- තම වෙළෙඳාපාල ආරක්ෂා වේ.
- ජාත්‍යන්තර තරගය අඩුවේ.
- ඉහළ මිලක් ලැබේ.

2. දේශීය කාමි පාරිභෝගිකයා

- නැවුම් හාණ්ඩ පාරිභෝගිකයට අවස්ථාව ලැබේ.
- අඩු මිලට හාණ්ඩ ලබා ගත නැති වීම.

3. දේශීය කාමි නිෂ්පාදන බෙඳු හරින්නාන් / ව්‍යාපාරිකයන්

- විකුණුම් වැඩි වි ලාභය ඉහළ යාම
- ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇතිවීම

4. රජය

- බදු ආදායම ඉහළ යාම
- ආනයන අඩු වීම නිසා ගෙවුම ගේ හිගය අවම වීම
- විදේශ විනිමය ඉතිරි වීම
- දේශීය ආයෝජකයින් දිරි ගැන්වීම
- දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම

5. රජය

- දේශීය කර්මාන්ත දියුණු වීම
  - රැකියා අවස්ථා හා නව ආදායම මාර්ග වර්ධනය
- (පාර්ශව නම් කිරීමට 1/2 x 4 ලකුණු 02)
- (වාසි නම් කිරීමට 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(iii) (අ)

ක්‍රම	අපේක්ෂාවන්
1. යටිතල පහසුකම් සැපයීම	ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කිරීම
2. තරගකරුවකු වීම	තරගකාරී මිලට පාරිභෝගිකයාට වඩා හොඳ සේවාවක් ලබා දීමට
3. ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම	විධිමත්ව හා කුම්වත්ව ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට
4. නිතිරීති පැනවීම	නාස්තිය හා දූෂණය අඩුකර අවශ්‍ය පහසුකම් තහවුරු කිරීමට
5. දිරිගැන්වීම ලබාදීම	නව ව්‍යාපාර අද්දවා ගැනීම හා දැනට සිටින ව්‍යාපාර රඳවා ගැනීමට
6. බදු සහන ලබා දීම	ආයෝජන දෙරෙයමත් කිරීමට
7. ගණුදෙනුකරුවකු වීම	නිෂ්පාදන කටයුතු සම්බන්ධව
8. නියාමකයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම	ව්‍යාපාර කටයුතු පරිපාලනය හා සුපරික්ෂණය කිරීමට

(ක්‍රම දක්වීමට 1/2 x 4 ලකුණු 02)

අවස්ථාවක් දක්වීමට 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(iv) (අ)

- කළමනාකරණ තිරණ ගැනීමේදී තිරණ ගැනීමේදී එක් හවුල්කරුවකු හෝ අකමැතිවුවහොත් ගැටපු ඇතිවේ.
- ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සහභාගි වීමේදී එක් හවුල් කරුවෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු ව්‍යාපාරයේ කටයුතු කිරීම මග හරින විට ගැටපු ඇතිවේ.
- ලාභ / අලාභ බෙදා ගැනීමේදී හවුල් ගිවිසුමක් ඇති විට හෝ නොමැති විට කටයුතු කිරීමේදී එක් හවුල්කරුවෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු එයට පටහැනිව කටයුතු කළ විට
- ණය ප්‍රාග්ධනය සඳහා පොලී ලබා ගැනීමේදී උදා:- ලෙය පොලී ලබා ගැනීම කළ නොහැකි විට හවුල්කරුවෙකු සිතා මතා පොලී ලබා ගත් විට ගැටපු ඇතිවේ.
- යෙදු ප්‍රාග්ධනයට පොලී ලබා ගැනීමේදී
- හවුල් ව්‍යාපාරයේ දේපාල පාරිභරණයේදී
- ගැනීම සම්බන්ධව කටයුතු කිරීමේදී
- හවුල් ව්‍යාපාරයේ අයිතිය වෙනස් වීමේදී
- හවුල විසුරුවා හැරීමේදී

(ලක්ෂණ 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

(අ)

- රාජ්‍ය සංස්ථා
- රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
- රාජ්‍ය සමාගම්
- පුද්ගලිය අධිකාරිය යටතේ පවතින ව්‍යාපාර

(ලක්ෂණ 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

- (v) 1. වරළන් හිමියා පනවන කොන්දේසි අනුව කටයුතු කිරීමට එකා වීම
2. ප්‍රාග්ධනය ආයෝජනය කිරීම
3. වරළන් හිමියාගෙන් හෝ එමතින් නිරදේශ කරන ලද සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පමණක් හාංචි මිලදී ගැනීම
4. වරළන් හිමියාට ගිවිසයන් පරිදි පුරස්කාරය ගෙවීම

(ලක්ෂණ 1 × 4 ලක්ෂණ 04)

03. (i)

- තම හැකියා හා දක්ෂතා වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබේම
- ස්වාධීනව හා තම අභිමතය පරිදි කටයුතු කළ හැකි වීම
- ඉහළ කැපවීම මත ඉහළ ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වීම
- රැකියාවක් යැපෙන්නෙකු නොව රැකියා ජනිත කරන්නෙකු විය හැකි වීම
- සමාජ තත්ත්වය හා පිළිගැනීම ඇතිවීම
- පෙළදාගැනීම මූල්‍යමය ලාභ
- තමාගේ ප්‍රධානියා තමාම වීම
- ආත්ම තෘප්තියක් ලබා ගත හැකි වීම

- රැකියාවක් ලබන වැටුප නිශ්චිත වුවත් තම ව්‍යාපාරයක් ලබන ආභ්‍යම සිමාවක් නොමැති වීම (ලක්ෂණ 1 × 4 ලක්ෂණ 04)

(ii)

- ව්‍යවසායකන්ව කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ සහයෝගය අඩුවීම
- ව්‍යවසායකන්ව සංවර්ධනයට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම
- මූල්‍ය සහයෝගය අඩුවීම
- නව තාක්ෂණය සපයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටපු අවම කර ගැනීමට ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම
- නෙතික හා බදු ප්‍රතිපත්ති රාමුව ව්‍යවසායකයන් ඇති කිරීමට යෝගා නොවීම
- අවටනම් දැරීමට ඇති අකමැත්ත
- නිර්මාණයීලි හා නවෝත්පාදන හැකියාවක් යුත් පුද්ගලයන් බේතිවීමේ අඩුකම
- නිශ්චිත වෙළෙඳපොල් නොමැතිවීම නිසා වෙළෙඳපොල සම්බන්ධ ගැටපු ඇතා නැගීම නිසා අකැමැත්ත දැන්වීම
- පරියෝගීය හා සංවර්ධන සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු නොවීම (ලක්ෂණ 1 × 4 ලක්ෂණ 04)

(iii)

- කුඩා ප්‍රාග්ධනයක් ආයෝජනයෙන් ආරම්භ කළ හැකි වීම
- මිනුම ස්ථානයක ආරම්භ කළ හැකි වීම
- මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර අන නොගසන ව්‍යාපාර සිදු කිරීම
- දැඩි නෙතික කොන්දේසි බල නොපැවැත්වීම
- මිනුම ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමයක් යටතේ වුවද ආරම්භ කළ හැකි වීම
- මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරවලට අවශ්‍ය අනෙකුත් සේවා හා යෙදුවුම් සැපයීම
- අඩු සේවක සංඛ්‍යාවක් පවත්වාගෙන යා හැකි නිසා සේවක පිරිවැය අඩුවීම
- විවිධ දිරිගැන්වීම හා අනුග්‍රහයන් ලැබේම
- ව්‍යාපාරයේ කළමනාකරණය ස්වාධීන වීම
- දේශීය සම්පත් වැඩි වශයෙන් හාවිතා කිරීම

(ලක්ෂණ 1 × 4 ලක්ෂණ 04)

(iv)

- කුලීපිට ගැනුම් පහසුකම් සැපයීම
- කළේබදු මූල්‍යකරණය
- ණය සැපයීම
- කාලීන තැන්පත් හාර ගැනීම
- මුදල් තුවමාරුව සඳහා පහසුකම් සැපයීම
- කොටස් ප්‍රාර්ක්ෂණය
- වත්කම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු සිදු කිරීම (විශේෂයෙන් ඉඩම් ගෙයඩනැයිල් වැනි ස්ථාවර වත්කම්)

(නම් කිරීමට 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

(විස්තර කිරීමට 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

(v) වාසි

1. ගණුදෙනු කිරීමේ පිරිවැය අඩුවීම
2. මූදල් එහා මෙහා ගෙනයැමේ අවස්ථාම ඉවත් වීම
3. ද්‍රව්‍යේ 24 පුරාම ගණුදෙනු කළ හැකිවීම
4. ගෙවීම් කටයුතු පහසුවීම
5. විවිධ ප්‍රතිලාභ හිමිවීම
6. කාලය ඉතිරිවීම
7. විදේශ ගණුදෙනු සඳහා හාවතා කළ හැකිවීම
8. ගණුදෙනු පිළිබඳ වාර්තා ලැබීම
9. ගණුදෙනු ගිණුම් මගින් පියවීමේ පහසුකම

(ලකුණු 1 x 2 ලකුණු 02)

අවාසි

1. පොලී, ප්‍රමාද ගාස්තු වැනි පිරිවැය දැරීමට සිදුවීම
2. වාචික ක්‍රියා සිදුවිය හැකිවීම
3. සැම වෙළඳසැලක්දීම ගෙවීම් කිරීමට නොහැකි වීම
4. අනවශය පරිහෝජන රටාවකට තුරුවීම
5. තාක්ෂණික දේශ නිසා ගණුදෙනු වලට බාධා සිදුවීම
6. ආරක්ෂාව අඩුවීම, සමහර විට PIN අංකය වෙනත් කෙනෙකුට හාවතා කළ හැකි වීම
7. සියලුම ගණුදෙනුකරුවන්ට විද්‍යුත් මුදලින් ගණුදෙනු කිරීමට හැකියාවක් හා ගක්තියක් නොමැති වීම
8. විද්‍යුත් මුදලින් ගණුදෙනු කළ හැකි අවස්ථා සිමිත් වීම
9. විද්‍යුත් මුදලින් ගණුදෙනු කිරීමේ සීමාවන් පැවතීම

(ලකුණු 1 x 2 ලකුණු 02)

04. (i) (අ)

1. විභාග අසමත්වීම
2. ආදරය හා සෙනෙහස අනිමිවීම වැනි පුද්ගල හැකියාව මත තීරණය වන අවස්ථාම්
3. යල් පැනීම, සෞයාවීම, මල බැඳීම වැනි ස්වභාවික හේතු
4. වැරදි කළමනාකරණ තීරණ නිසා සිදුවන ව්‍යාපාර අලාභ

(ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(ආ)

1. රක්ෂණ සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම
2. රක්ෂණ බෞත්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම
3. රක්ෂණ සමාගමවල ලියාපදිංචිය අන්තිවුවීම
4. රක්ෂණ අරමුදල් ආයෝජනය පිළිබඳ කඩුම නියම කිරීම
5. රක්ෂණ කර්මාන්තය විධීමන් කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම සඳහා රජයට උපදෙස් දීම
6. රක්ෂණ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් රජයේ ප්‍රතිපත්ති හා වැඩි සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
7. රක්ෂණ ව්‍යාපාරයේ උන්නතිය සඳහා සෙස් බද්දක පැනවීම

(ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(ii) (අ)

1. පළතුරු වල ස්වභාවය
2. වේගවත් බව
3. බාරිතාව
4. සුරක්ෂිත බව
5. සුලබ බව
6. ප්‍රමිතින් හා අන්තර් ජාතික සම්මත
7. පිරිවැය

(ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(ආ)

1. හාන්ඩ ප්‍රවාහනයට සුදුසු දුම්රිය මැදිරි නැව්‍යරණය කිරීම
2. විශාල හාන්ඩ ප්‍රමාණයක් එකවර ප්‍රවාහනය කළ හැකි වන සේ දුම්රිය මැදිරි ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම
3. GPS තාක්ෂණය මගින් ප්‍රවාහනය කරනු ලබන හාන්ඩ පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගත හැකි සේ පහසුකම් සැපයීම
4. විවිධ හාන්ඩවලට ගැලපෙන සේ පහසුකම් ඇති දුම්රිය මැදිරි යොදා ගැනීම
ලඳු:- ශිතාගාර පහසුකම් සහිත මැදිරි
5. ගමනාන්තය දක්වා ගමන් කළ හැකි වන සේ අනෙකුත් මාධ්‍යයන් හි සම්බන්ධතා ගොඩනැගීම
6. ප්‍රධාන දුම්රිය ස්ථානවල සිට ව්‍යාපාර ස්ථාන බස නැවතුම්පොල ආදි ස්ථාන සම්බන්ධ කරන විද්‍යුත් දුම්රිය ජාලයක් ස්ථාපිත කිරීම
7. හාන්ඩ පැවත්වෙමැදි හා බැමෙදි සුරක්ෂිතව සිදු කළ හැකි නැවත තාක්ෂණික උපකරණ හඳුන්වා දීම

(ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(iii) (අ)

1. පැහැදිලිව හා නිරවුල්ව මෙන්ම සරලව කරුණු ඉදිරිපත් නොකිරීම
2. අභ්‍යන්තර හාවතා නොකිරීම
3. අනවශය විස්තර කිරීම
4. හඩ පාලනය හා තිවැරදි උච්චාරණය නොමැති වීම
5. හැඟීම් හා ඉඟී පැහැදිලි නොවීම
6. ප්‍රේක්ෂකයින් හා දේශකයා අතර සබඳතාවක් නොමැති වීම
7. ප්‍රේක්ෂක අවධානය ලබා ගත නොහැකි වීම
8. ප්‍රතිපෝෂණය ලබා නොගැනීම

(ලකුණු 1/2 x 4 ලකුණු 02)

(ආ) වාසි

1. පිරිවැය අඩුවීම
2. වේගවත් වීම
3. විශ්වාසභාසි වීම
4. දිගු ලියවිලි පටා යැවිය හැකිවීම
5. පණ්ඩුව යැවි බව තහවුරු කර ගත හැකිවීම
6. මිනුම ස්ථානයක සිට පණ්ඩුව පුවමාරු කළ හැකි වීම

7. එකම අවස්ථාවකදී පාර්ශ්ව කිහිපයකට පණිවුඩ් හුවමාරු කළ හැකිවීම
8. ගබඳ හා රුප යැවීමට හැකිවීම
9. ලිපි ද්‍රව්‍ය හාවිතයක් නොමැති වීම
10. ඉක්මනින් ප්‍රතිචර ලබා ගත හැකි වීම
11. විශාල තොරතුරු ප්‍රමාණයක් එකවර හුවමාරු කර ගත හැකිවීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

අවාසි

1. තාක්ෂණික බාධා ඇශ්‍රිතිය හැකිවීම
2. පණිවුඩ් නිවැරදිව තේරුම් නොගැනීම
3. අන්තර්ජාල පහසුකම් ව්‍යාප්තිය අඩුවීම
4. පරිගණක සාක්ෂරතාවය අඩුවීම
5. සංඝ්‍රී නොවීම
6. වෙරෝස් බලපෑම් ඇශ්‍රිතිය හැකිවීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

(iv) (අ)

1. ආකර්ෂණිය බව, පිරිසිදු බව යන ගුණාග්‍රහණීන් යුත්ත වීම
2. රථ වාහන නතර කිරීමේ ස්ථාන වෙන් කර තිබීම
3. හාණ්ඩ් තෝරා ගැනීමේ පහසුකම් පැවතීම
4. බැංකු ගාධා, ස්වයංක්‍රීය බැංකු සේවා වැනි පහසුකම් තිබීම
5. ජය පත්, හරපත් මගින් ගැණුදෙනු කළ හැකි වීම
6. වායු සමනාය කර තිබීම
7. ස්වයං සේවා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීම
8. විවිධ හාණ්ඩ් වර්ග එක් ස්ථානයකින් ලබා ගත හැකි වීම
9. විවිධ ප්‍රතිලාභ ලබාදීම
10. සමාජ තන්ත්‍රවය

(ලකුණු 1/2 × 4 ලකුණු 02)

(ආ) පාලනය කළ හැකි

1. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොලට ගැලපෙන සේ ගුණාත්වය පවත්වා ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම
2. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොලට ගැලපෙන ලෙස හාණ්ඩ් සංවර්ධනය නොකිරීම
3. යෝග්‍ය ප්‍රවර්ධන ක්‍රම යොදා නොගැනීම
4. අයෝග්‍ය මිල ප්‍රතිපත්ති හාවිතය
5. ගැණුදෙනුකාර සේවා ප්‍රමාණවත් නොවීම
6. අවශ්‍ය කුසලතා සහිත සේවකයන් නොමැතිවීම
7. ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති හාවිතා නොකිරීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

පාලනය කළ නොහැකි

1. යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම
2. රජයේ ප්‍රතිපත්ති
3. සමාන කරමාන්ත වෙළෙඳපොලට පැමිණීම
4. රජයේ දුරවල ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා
5. රාජ්‍ය අනුග්‍රහය දුරවල වීම

6. සේවක වැටුප් හා වෙනත් පිරිවැය ඉහළ යාම
7. ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳුමට සහාය වන ආයතන හා පද්ධති වල අකාරක්ෂමතාවය හා දැඩි නිති රිති

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

(v) (ආ) 1. එකගි නොවේ. (ලකුණු 1/2)

මෙම වෙක්පත පවරා ගැණුදෙනු කළ හැකිය. විනිමය පත්‍ර ආදාළනතට අනුව මෙම වෙක්පතක් සම්බන්ධයෙන් දක්වා ඇත්තේ “පවරන්නාට වඩා අයිතියක් පැවරුම් ලාභියාට හිමි නොවන බවය.”

මේ නිසා මෙම වෙක්පත සෞරකම් කළ විට එම සෞරාගෙන් වෙක්පත ලබා ගන්නා කිසිවකුට හිමිකමක් ලබා ගත නොහැකිය.

අණකරු ආදාළයකයාට මුදල් ගෙවූ බවට මෙම රේඛනය මගින් සහතික කෙරේ. මෙමගින් වෙක්පත සෞරකම් කිරීම් හා වඩා කිරීම් අණකරුගේ වගකීමෙන් නිදහස් වේ. (ලකුණු 1 1/2)

(ආ)

1. වෙළෙඳපොල පුළුල් වීම
2. ගැණුදෙනුව වේගවත් වීම
3. ගැණුදෙනුවට අදාළ ක්‍රියාකාරී පිරිවැය අවම වීම
4. ද්‍රව්‍ය පැය 24 පුරුම ක්‍රියාත්මක වීම
5. හාණ්ඩ් තෝරා ගැනීමට පුළුල් ඉඩක්ඩක් පැවතීම
6. තව හාණ්ඩ් පරිහරණයට අවස්ථාව ලැබීම
7. ලියකියවිලි හාවිතය අඩුවීම
8. තිෂ්පාදිතයේ මිල මට්ටම් අඩුවීම
9. විවිධ පාර්ශ්ව සමග සම්බන්ධවීමට හැකියාට ඇතා
10. තොග පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය නොවීම
11. වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය නොවීම
12. ගැණුදෙනු සම්පූර්ණයෙන් විනිවිද හාවයෙන් යුත්ත වීම

(ලකුණු 1/2 × 4 ලකුණු 02)

II - කොටස

05. (i) (අ)

- කළමනාකරුවෙනු කාර්යයන් ඉටුකරන්නෙකු තොව කාර්යයන් ඉටු කරවා ගන්නෙකි. අවස්ථානුකළ ව කාර්යයන් ඉටු කරවා ගැනීමට කළමනාකරුවෙනු සමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා විවිධ රටා හා කුම ඔහුට අනුගමනය කළ හැකිය. ආයතනයේ අරමුණු හා පරමාර්ථ ස්ථිලඥයිව ඉටුකර ගත හැක්කේ කළමනාකරුවෙනු ගේ ගෙවිය අනුවය.

(ලකුණු 2)

(ආ) සැලපුම්කරණය

- වාණිජ දිනයේ තේමාව / අරමුණ ස්ථාපිත කිරීම
- වාණිජ දිනය පැවැත්වූ දිනය තීරණය කිරීම
- අමුත්තන් හා ආරාධිත පාසල් තීරණය කිරීම
- අනුග්‍රහකයන් හා අරමුදල් පිළිබඳ තීරණ
- පාසල් අනුමැතිය හා අවශ්‍ය යාලා වෙන්තර ගැනීමේ අනුමැතිය

(එක කරුණකට ලකුණු 1/2)

සංවිධානකරණය

- වාණිජ දිනට පෙර කාර්යයන් හඳුනා ගැනීම
- වාණිජ දින කාර්යයන් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම
- ඒ ඒ කණ්ඩායම් වලට වැඩා බෙදීම
- මුදල් කමිටුව, සංග්‍රහ කමිටුව, පිළිගැනීමේ කමිටුව නිවේදන කමිටුව අදි වශයෙන් කමිටු වෙන් කිරීම
- ඒ ඒ කමිටුවට බලකළ වගකීම පවරා දීම
- සම්පත් වෙන් කර දීම

(එක කරුණකට ලකුණු 1/2)

මෙහෙයුම්

- ඒ ඒ කමිටුවල වගකීම දරන්නන්ගේ අවශ්‍යතා විමසීම
- කමිටු අතර පොදු කරුණු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම
- සිසුන් උද්යෝගීමන් කිරීම හා වාණිජ දිනයේ කටයුතු කිරීමට යොමු කිරීම

(එක කරුණකට ලකුණු 1/2)

පාලනය

- න්‍යාය පත්‍රයේ සඳහන් කාර්යයන් ඒ ඒ වේලාවට සිදුවීම සහතික කිරීම
- අමුත්තන් පිළිගැනීම, සංග්‍රහ කිරීම හා අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම පිළිබඳව ප්‍රතිපේෂණයක් ලබා ගැනීම

(එක කරුණකට ලකුණු 1/2)

(ii) (අ)

- අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිපරය පිළිබඳ අවබෝධය
- ගැටුපු තේරුම ගැනීමේ හා විසැදිමේ හැකියාව
- සමස්තය විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාව
- දුරදුරුසිහාවය
- තීක්ෂණව සිනීමේ හැකියාව
- තීරණ ගැනීමේ හැකියාව
- තොරතුරු සැකසීමේ හැකියාව
- තිරමාණාත්මක බුද්ධිමය හැකියාව

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 02)

(ආ) නායකයා

- සේවක කටයුතු අගය කිරීම
- දුනුදෙස් දැක්වීම
- සේවකයින් උසස් කිරීම
- සේවකයින් ඉවත් කිරීම
- සේවකයින් බඳවා ගැනීම (ලකුණු 1/2 × 4 ලකුණු 01)

ව්‍යවසායකයා

- නව ව්‍යාපාති හඳුන්වා දීම
- ක්‍රියාවලි හඳුන්වා දීම
- සංවිධාන ව්‍යුහය වෙනස් කිරීම

(ලකුණු 1/2 × 2 ලකුණු 01)

(iii) (අ)

- පිරිවැය - තම දෙකට අදාළ පිරිවැය සැසදීම
- භාවිතා කිරීමේ හැකියාව - අදාළ කාර්යයට යොඟ ගත හැකිද යන්න
- භාවිතා කිරීමේ යෝග්‍යතාව - අදාළ කාර්යයට සුදුසුද යන්න
- සාපේශ්‍ය වැදගත්කම - ආයතනයට ස්ථාලඥයි වන විකල්ප කුමක් ද?
- පරිසර පිතකාලී බව - පරිසරයට සිදු කරන බලපෑම
- කල්පවැන්ම - කොතරම් කාලයක් පාවතිවී කළ හැකි යන්න
- තාක්ෂණික ගක්‍රතාව - අමතර කොටස් පිළිබඳව අප්‍රතිච්‍රාපන වැඩියාව ක්‍රියාකරවන්නන් පිළිබඳව
- පිළිගැනීම - ආයතනය පිළිබඳව අනෙකුත් පාර්ශ්වයන්ගේ කැමැත්තන
- පැවැත්ම - තාක්ෂණය යල් පැනීමට ඇති ඉඩකඩ (නම් කිරීමට 1/2 × 4 ලකුණු 02 විස්තර කිරීමට 1/2 × 4 ලකුණු 02)

(iv)

1. කාර්ය හඳුනාගැනීම

කළපුතු කාර්යයන් හැඳුනාගැනීම සංවිධානකරණයේදී ප්‍රථමයෙන්ම සිදු කළ යුතු බව

2. වැඩා බෙදීම

එක් එක් සේවකයාට පහසුවෙන් ඉටුකළ හැකිවන ආකාරයට සමස්ත කාර්යයන් කුඩා හා සරල කොටස් වලට වෙන් කිරීම වැඩා බෙදීම බව.

3. දෙපාර්තමේන්තුකරණය

ආයතනයක කාර්යයන් තුළ දැකිය හැකි පොදු දෙපාර්තමේන්තුකරණය උපයෝගී කරගෙන රැකියා කාණ්ඩ ගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දෙපාර්තමේන්තුකරණය වේ.

4. අධිකාරිය හා වගකීම පැවරීම

පවරන ලද කාර්ය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා සහකරුවන්ට විධිමත්ව අධිකාරිය හා වගකීම පවරාදීමේ ක්‍රියාව බලකළ පැවරීම වේ.

5. වැඩ කිරීමේ ප්‍රම්ති ඇති කිරීම
වැඩ කිරීමේ සූයාපටිපාටි පිළිබඳව කුමක් කෙසේ කෙදිනක කළ පුතුද යන්න පැහැදිලි කිරීම වැඩ කිරීමේ ප්‍රම්ති ඇති කිරීම ලෙස හැඳින්වේ.
6. සම්පත් බෙඳාදීම
සංචාරණයන්හි කාර්යය ඉටුකිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන් අවශ්‍ය වේලාවට ලබාදීම සම්පත් බෙඳාදීම වේ.
7. සමායෝජනය
සංචාරණයේ ඉලක්ක කාර්යක්ෂමව ලාභ කර ගැනීම සඳහා වෙන් වෙන්වූ වැඩ එකක වල කාර්යයන් හා පරමාර්ථ සම්වාධීන කිරීමේ සූයාවලිය සමායෝජනය වේ.
- (පියවර 4ක් සඳහා ලකුණු 1/2
පියවර 7ම සඳහා ලකුණු 1
විස්තර කිරීමට 1×3 ලකුණු 03)
- (v) (අ)
 1. දුව්‍ය හා යන්තු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව වර්ධනය වීම
 2. ඉඩකඩවලින් උපරිම ප්‍රයෝගන ගැනීමට හැකිවීම
 3. දුව්‍ය හාවිත කිරීමේ පිරිවැය අඩුකර ගත හැකි වීම
 4. දුව්‍ය හා සේවකයන් වලනය වීමේදී ඇතිවිය හැකි බාධා අවම වීම
 5. අනතුරු අවම වීම
 6. සන්නිවේදනය, සමායෝජනය හා පුපරීක්ෂණය පහසුවීම
 7. සේවකයන්ගේ විත්ත දෙරේය ඉහළ යාම
- (කරුණු 4ට ලකුණු 1/2 බැඳීන් ලකුණු 02)
- (ආ)
 1. තොග මට්ටම් නිශ්චය කිරීමේ ක්‍රමය
උපරිම තොග මට්ටම, අවම තොග මට්ටම යළි ඇණුවුම් මට්ටම ආදි ලෙස විවිධ තොග මට්ටම් නියම කර ඒ අනුව තොග රඳවා ගැනීමට උත්සාහ ගැනීම තොග මට්ටම් නිශ්චය කිරීමේ ක්‍රමය වේ.
2. ABC විශ්ලේෂණ ක්‍රමය
වටිනාකමෙන් වැඩි එහෙත් අයිතම සංඛ්‍යාවන් අඩු තොග A වශයෙන් ද මධ්‍යස්ථානීකමක් සහිත මධ්‍යස්ථානීකම සංඛ්‍යාවක් සහිත තොග B වශයෙන් ද අඩු වටිනාකමක් සහිත වැඩි අයිතම සංඛ්‍යාවක් සහිත තොග C වශයෙන් ද වෙන්කර ගෙන තොග පාලනය කිරීම ABC විශ්ලේෂණ ක්‍රමය වේ.
3. ද්විත්ව හාජන ක්‍රමය
විශාල හා කුඩා වශයෙන් හාජන දෙකක යම් වර්ගයක තොග රඳවා පළුමුව විශාල හාජනයේ තොග හාවිත කර එය අවසන් වූ පසු තොග ඇණුවුම් කරන අතර එය ලැබෙන තෙක් කුඩා හාජනයේ තොග හාවිත කිරීමෙන් තොග පාලනය කිරීම ද්විත්ව හාජන ක්‍රමය වේ.
4. පරිගණක වැඩ සටහන් ක්‍රමය
තොග පාලනය සඳහා නිපදවා ඇති පරිගණක මෘදුකාංග හාවිත කිරීම, පරිගණක වැඩ සටහන් මගින් තොග පාලනය කිරීම වේ.
5. අඛණ්ඩ තොග වාර්තා කිරීමේ ක්‍රමය
තොගයෙහි ඇතිවන වෙනස්ලේම එවෙලෙහිම වාර්තා කරන ඕනෑම අවස්ථාවක ගබඩාවේ නිඛෙන ගේපය දැනගත හැකි ආකාරයට තොග වාර්තා කිරීම අඛණ්ඩ තොග වාර්තා කිරීමේ ක්‍රමය වේ.
6. JIT ක්‍රමය
අමුදව්‍ය හා නිමි දුව්‍ය තොග ගුනය ලෙස පවත්වා ගනීමින් ගබඩා පිරිවැය අවම කර ගැනීමට උපයෝගී කර ගන්නා ක්‍රමය JIT ක්‍රමය ලෙස හැඳින්වේ.
- (කරුණු 4ට ලකුණු 1/2 බැඳීන් ලකුණු 02)
06. (i) (අ)
 1. ව්‍යාපාරයේ සම්පත් බෙඳාදීම පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට
 2. ව්‍යාපාරය පුලුල් කිරීම පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට
 3. සෙපු සමාන ආයතන සමග එලඟයිනාව සන්සන්දනය කිරීමට
 4. ව්‍යාපාර ආයතනයේ ප්‍රගතිය අවබෝධ කරගැනීමට
 (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)
- (අං)
 1. පරිගණක රු සටහන් (Computer Graphic) යෙදා ගනීමින් නිෂ්පාදිත සැලපුම් කිරීම පරිගණක ආධාරක නිර්මාණකරණය (CAD) ලෙස හඳුන්වයි. පරිගණක නිර්මාණ සිල්පියා විසින් අදාළ පරිගණක වැඩසටහන උපයෝගී කර ගනීමින් හාංච් මෝස්තර සැකසීම කරනු ලබයි. කොළයක අදින ලද රු සටහනකට වඩා විවිධ පැනිකඩවලින් නැරඹිය හැකිවන පරිදී පරිගණක තීරයක නිර්මාණය සිදු කළ හැකිය.
- දඳා:- නිවාස සැලපුම් කිරීමට, ගුවන්යානා නිපදවන විශාල ආයතන මෙම ක්‍රමය හාවිතා කරයි.
- (ලකුණු 01)
- වාසි
1. අපතේ යාම් අවම කිරීම
 2. හාංච් නිපදවීමේදී තීමාණ හා ද්වීමාන ආකාශී මගින් සංවර්ධනය කළ හැකිවීම
 3. ලේඛකයේ විවිධ ස්ථානවල නිර්මාණය කරන හාංච් ඒ ඒ ස්ථානවල සිටුම හෝ වෙනත් ස්ථානවල සිටු වැඩි දියුණු කළ හැකිවීම
 4. හාංච් නිර්මාණය හා සංවර්ධනය කිරීමේ පිරිවැය අවසුවීම
 5. අවසාන නිෂ්පාදිතය නිපදවීමට පෙර අවශ්‍ය දියුණු කිරීම කළ හැකි වීම
 6. එලඟයිනාව වැඩ කර ගත හැකි වීම
 7. ගුණාත්මක වැඩිකර ගත හැකිවීම
 8. සන්නිවේදනය වර්ධනය වීම
 9. නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය දන්ත පදනමක් ගොඩ නාගා ගත හැකිවීම
- (ලකුණු $1/2 \times 2$ ලකුණු 01)

(ii) (අ)

- මිල සාම්පූහුව අවුවිය හැකි බව - අනෙකුත් හාංචි හා සසදන විට මිල අවුවීම
- පොදුගලික අලේටි නිපුණතා - මහුගේ පොදුගලික ආකර්ෂණිය ගුණාංග
- ආකර්ෂණිය ඉදිරිපත් කිරීම - හාංචිය පෙළ ගස්වා ඇති ආකාරය ආකර්ෂණිය විම
- පුද්ගලන කුරිය පිහිටි ස්ථානය - පාරිභෝගිකයන්ට වඩා පහසු ස්ථානයක පිහිටිම
- මහු හාවතා කරනු ලැබූ ප්‍රවර්ධන ක්‍රමය - අනෙකුත් විකුණුම් කරුවන්ගේ ප්‍රවර්ධන ක්‍රම වලට වඩා ගැනුම්කරුවන් ආකර්ෂණය කර ගත හැකි ක්‍රමයක් විම.
(නම් කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02
විස්තර කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

- (iii) (අ)
- අසුරුම් සහිත හාංචි සඳහා පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඉහළ විම
  - ව්‍යාපාරයේ හා සන්නමේ ප්‍රතිරූපය ඉහළ යාම
  - භාංචියට ආරක්ෂාවක් ලැබීම
  - භාංචිය පිළිබඳ තොරතුරු සෑපයිය හැකිවීම
  - ප්‍රවර්ධනය පහසුවීම
  - භාංචි පුද්ගලනයට පහසුවීම
  - භාංචි ගබඩාකරණයට පහසුවීම
  - භාංචි ප්‍රවාහනයට පහසුවීම
  - ස්වයං සේවා ක්‍රමයට අලේටි පහසුවීම
- (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

- (ආ)
- වෙළෙඳපාල තුළ රදී සිටීම
  - වර්තමාන ලාභ උපරිම කිරීම
  - වෙළෙඳපාල කොටස උපරිම කිරීම
  - වෙළෙඳපාල සාරය උරා ගැනීම උපරිම කිරීම
  - නිෂ්පාදිත ගුණන්ව නායකත්වය ලැබීම
(ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

(iv) (අ)

- දැනුම් දීම
නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ගැනුදෙනුකරුවන් දැනුවත් කිරීම. හාංචියෙන් හෝ සේවයෙන් ලැබිය හැකි නව ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.
- පෙළඹීම්
මිලදී ගැනීමට උනන්දුවක් ඇති කිරීම, මෙහිදී ගැනුදෙනුකරුගේ සිතැයි වෙනස් කිරීමට ක්‍රියා කරනු ලැබේ. මෙම පියවරේදී සන්නම් වරණය ගොඩනැගීමට උත්සාහ දරයි.
- දිරි ගැන්වීම
යෝග්‍යතාව තහවුරු කිරීම මෙම පියවරේදී සිදුවේ. ආයතනයේ නිෂ්පාදිත නිවැරදි ජ්‍යෙ බවට තහවුරු කිරීම නිෂ්පාදිත හඳුනාගැනීමට අදාළ පණ්ඩිය ලබාදීම මෙන්ම වර්තමාන ගැනුම්කරුවන් නිවැරදි මිලදී ගැනීමක් කරන බව ඒත්තු ගැන්වීම.

4. සිහි ගැන්වීම

- භාංචිය පිළිබඳ පාරිභෝගිකයාගේ මතකයෙහි රද්වා තැබීම මෙම පියවරේදී සිදුවේ. මිලදී ගත හැකි ස්ථාන සිහිපත් කිරීම මෙන්ම නුදුරු දිනකදී හාංචිය හෝ සේවාව අවශ්‍ය වන බව ගැනුදෙනුකරුට සිහිපත් කිරීම කරනු ලැබේ.

(නම් කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02

පැහැදිලි කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

(v) (අ)

- ඉතිරි කිරීම මුදල
  - බැංකුණය
  - වත්කම් විකිණීම
  - පොදුගලික ගිය ලබා ගැනීම
  - කල්ඛු ලබාගැනීම
  - කුලීපිට ගැනුම්
  - හවුල්කරුවෙකු බදවා ගැනීම
- (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

- (ආ)
- ජය ගැනීයන්ගේ වටිනාකම වැඩිවීම
  - අන ඉතිරි මුදල ප්‍රමාණය වැඩිවීම
  - බැංකු ගේපය ඉහළ විම
  - ලැබිය යුතු ආදායම වැඩි වටිනාකමකින් යුක්ත විම
  - ජ්‍යෙල වගකීම් අඩුවීම
- (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

07.(i)(අ) 1. බැංකු අයිරා

- වාණිජ පත්‍රිකා
  - කෙටිකාලීන බැංකුණය
  - ගෙවිය යුතු වියදම් පමා කිරීම
  - වෙළඳ ගිය
  - බදු වත්කම් කිරීම
  - ලාභාංග වත්කම් කිරීම
  - ලැබිය යුතු ආදායම කළීන් ලබා ගැනීම
  - අමතර වත්කම් විකිණීම
- (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

(ආ)

- සමාගම් වලට විශාල ප්‍රාග්ධනයක් රස් කර ගත හැකිවීම
  - සමාගම් වල කිරීමිනාමය හා ප්‍රතිරූපය ඉහළ විම
  - සමාගම්වල කොටස් වලට වටිනාකමක් නිර්මාණය විම
  - සමාගම් කොටස් සඳහා ද්විතීයික වෙළඳපාලක් බිජිවීම
  - උපාය මාර්ගික ආයෝජකයන් ආකර්ෂණය කර ගත හැකි විම
  - සමාගම් විශ්වාසනීය බව ඉහළ යාම
- (ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

(ii)(අ)

- පුද්ගලික තොරතුරු - නම, උපන්දිනය, වයස, ලිපිනය, ආසන්නම නගරය, දුරකථන
- අධ්‍යාපන පුදුපූකම් - O/L සමත්, A/L සමත් උපාධී වැනි විභාග සමත් වේ.
- වෘත්තිය පුදුපූකම් - රැකියාවට අදාළ වෙනත් පුදුපූකම්
- පළපුරුදේද - රැකියාවට අදාළ කාර්යයන් කළ කාලය පිළිබඳ, පෙර පළපුරුදේද
- විශේෂ දැක්තා හා කුසලතා - වෙනත් දැක්තා, එනම් ක්‍රිඩා දැක්තා, සංගීතමය දැක්තා
- තොරතුරු ලබා ගත හැකි පුද්ගලයන් පිළිබඳ - ඇති සම්බන්ධිකමක් තොමැති පුද්ගලයන් ගේ නම, තනතුරු ලිපිනයන් දුරකථන අංක යනාදිය.

(නම කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02

පැහැදිලි කිරීමට $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

(iii)(අ)

1. සේවා නියුත්ත විභාග

රැකියා ආයතනය විසින්ම සකස් කළ ප්‍රශ්න පත්‍රයකට අයදුම්කරුවා යොමු කර ඉන් ලබා ගන්නා ඉහළ ප්‍රතිඵල අනුව තොරු ගැනීමයි.

2. බුද්ධි පරීක්ෂණ

රැකියාව අපේක්ෂිත පුද්ගලයාගේ බුද්ධිමය හැකියාව මැනීම අරමුණු කරගෙන පවත්වන පරීක්ෂණය මෙයින් අදහස් වේ. මෙමගින් අතියෝගවලට මුහුණදීමට ඇති භාෂියාව පරීක්ෂා කරයි.

3. පොරුෂ පරීක්ෂණ

රැකියා අපේක්ෂිත පුද්ගලයාගේ කුසලතා ආකල්ප ලැයිය වටිනාකම හා ප්‍රතිමාන ආදිය මැනීමට යොදා ගන්නා පරීක්ෂණය පොරුෂ පරීක්ෂණය වේ.

4. ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ

තොරු ගන්නා පුද්ගලයාට අදාළ රැකියාවේ නිශ්චිත කාර්ය ඉටු කිරීමට ඇති සැබු හැකියාව මැනීමට සිදුකරන පරීක්ෂණයයි. උදා:- පරිගණක දත්ත සැකසුම්කරුවේ, හෙද වෘත්තිය

5. වෛද්‍ය පරීක්ෂණ

රැකියා අපේක්ෂකයාට අදාළ රැකියාවේ කටයුතු රාජකාරී හා වගකීම් සාර්ථකව ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය මනා සෞඛ්‍ය තන්ත්වයක් තිබේද යන්න නිශ්චිත කර ගැනීම සඳහා පවත්වන පරීක්ෂණයයි.

6. පසුබිම් පරීක්ෂණ

රැකියා අපේක්ෂකයාට අදාළ රැකියාවේ පසුබිම් හෙළිදරවු කරගැනීම සඳහා පවත්වන විශේෂ පරීක්ෂණයයි. මෙය ප්‍රාග්ධන පසුබිම්, වරිතය, අධ්‍යාපන, වෘත්තිය, මූල්‍ය හා සමාජ පසුබිම් වැනි දැ සොයයි.

උදා:- පොලිස් නිලධාරීන් තොරු ගැනීම.

(නම කිරීමට ලකුණු $1/2 \times 2$ ලකුණු 01

විස්තර කිරීමට ලකුණු $1/2 \times 2$ ලකුණු 01)

(ආ)

- රැකියාව පිළිබඳ කොන්දේසි
- රැකියාව පිළිබඳ නියමයන්
- රැකියාවට අදාළ කාර්යයන්
- පුතුකම් හා වගකීම්

(ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02

(iv)(අ)

- ස්වේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැනීමේම

2. වන්දී ලබා දී ඉවත් කිරීම

3. වෙනත් ආයතනයකට යොමු කිරීම

4. තව බදාව ගැනීම් තතර කිරීම

5. නැවත පුහුණුව ලබා දී වෙනත් රැකියාවලට යොමු කිරීම

(නම කිරීමට ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02

පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු $1/2 \times 4$ ලකුණු 02)

- සේවකයා සේවකමැන්තේ රැකියාවෙන් ඉවත් වීම සේවේච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැනීම වේ. මෙහිදී යම් නිශ්චිත කාලයක් දක්වා සේවකයින්ට ආයතනයෙන් ගෙවීම් කර විශ්‍රාම ගැනීවිය හැකිය.

2. යම් නිශ්චිත කාලයක් ඇති සේවකයින්ට ආයතනය විසින් වැඩ කළ කාලයට අමතරව යම් ගණනය කිරීමටව යටත්ව වන්දී මුදල ගෙවා ඉවත් කිරීමයි.

3. සමාන සේවාවන් කරන ආයතනයකට සේවකයා යොමු කර නව තනතුරක් ලෙස සේවය කිරීමට යොදුවීම.

4. ආයතනයට නව සේවකයින් බදාව ගැනීම සම්පූර්ණයෙන්ම තතර කිරීමයි.

5. සේවකයින්ට ආයතනය මගින්ම වෙනත් රැකියා කිරීමට අදාළ පුහුණුව ලබා දී නව රැකියා සඳහා සේවකයා විසින්ම ඉල්පුම් කිරීමට යොමු කිරීමයි.

(v) 1. විකුණුම් පිරිවැය

2. දළ ලාභය

3. දළ ලාභ අනුපාතය

4. තොග පිරිවැවුම් අනුපාතය

5. තොග පිරිවැවුම් කාලය

(ලකුණු 1×4 ලකුණු 04)

08. (i) (අ)

- ආයතනයක් සතු පරිගණක තාක්ෂණය හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය මැනවීන් හසුරුවමින් තොරතුරු සම්පත කාර්යක්ෂමව හා ස්ථාලන්දායිව හාවිත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තොරතුරු කළමනාකරණ තාක්ෂණයයි.

(ලකුණු 02)

(ආ)

1. වඩා නිවැරදි තිරණ ගත හැකි වීම

2. කටයුතුවල වැරදි අවම වීම

3. ක්‍රියාවලි කාර්යක්ෂමව සිදුකර ගත හැකි වීම

4. ක්‍රියාවලිය ස්ථාලන්දායිව සිදුකර ගත හැකි වීම

5. නිමැවුම් වල ගුණාත්මක හාවය ඉහළ යාම

6. තොරතුරු සඳහා ඉතා විශාල ගබඩාරිතාවක් පැවතීම
7. පිරිවැය අඩුවීම
8. තරගයට මූහුණ දිය හැකිවීම
9. සන්නිවේදන නියාචිලිය පහසු වීම
10. පාරිභෝගිකයින් හෝ සේවා අයකයින් වෙත පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි බව
11. නව දැනුම ජනනය හා බෙදා හැරීමට
12. අන්තර් ජාතික වෙළෙඳුම ප්‍රසාරණය වීම

(ලක්ෂණ 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

(ii) (අ)

1. නිෂ්පාදිත ප්‍රවර්ධනය පහසුවීම
2. විද්‍යුත් වාණිජ කටයුතු සඳහා
3. සේවක ආකර්ෂණය පහසුවීම
4. දත්ත ගබඩා කර තබාගත හැකිවීම
5. සන්නිවේදන කටයුතු පහසුවෙන් කළ හැකි වීම
6. ව්‍යාපාර කටයුතු බාහිර පාර්ශ්වයන්ට පවරා සිදු කළ හැකි වීම
7. ව්‍යාපාර කටයුතු අධික්ෂණය හා නියාමනය පහසු වීම
8. G.P.S. තාක්ෂණය හාවතා කිරීමෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු පහසු කර ගත හැකි වීම
9. ජංගම සේවක පිරියක් පවත්වා ගත හැකිවීම
10. කඩුසි භාවිතය අඩුම කර ගත හැකිවීම
11. විද්‍යුත් තැපෑල භාවිතයට ඇති හැකියාව
12. පිරිවැය අඩුකර ගැනීමට හැකිවීම

(ලක්ෂණ 1/2 × 4 ලක්ෂණ 02)

- (අ)
1. අන්තර්ජාලයට පිවිසීමට උපකරණ ඇති සිනැම ස්ථානයකදී ලිපිගොනුවකට ඇතුළු විය හැකි වීම
  2. අන්තර්ජාල සැපුලුම්කරුවෙකු හෝ විශාල පරිගණක පද්ධතියක් අවශ්‍ය නොවීම
  3. දත්ත පද්ධති නඩත්තු කිරීමේ පිරිවැය අඩුවීම
  4. තාක්ෂණික හා විදුලිය ඇනඩිට්මි ආදී හේතු නිසා දත්ත පද්ධතියට හානි සිදු නොවීම
  5. ධාරිතාවේ සිමාවක් නොමැති වීම
  6. දත්ත හා තොරතුරුවල ආරක්ෂාව වැඩිවීම

(ලක්ෂණ 1 × 2 ලක්ෂණ 02)

- (iv) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේ වැදගත්කම
1. අනාගත කාලවිශේදයක් තුළදී ව්‍යාපාරයට මුදල් ගලා ඒම් සහ ගලායැම් ප්‍රරෝධකතනය කළ හැකිවීම
  2. කාලවිශේදය අවසානයේදී මුදල් ගේෂය ප්‍රරෝධකතනය කළ හැකිවීම
  3. මුදල් ගලා ඒම් සහ ගලා යැම් වල ප්‍රව්‍යන්තා හා රටා කළින් හඳුනාගත හැකිවීම
  4. මුදල් ලබා ගත හැකි හා මුදල් යෙදවිය යුතු මාර්ග පිළිබඳව කළින් සැලසුම් කර ගත හැකි වීම

(ලක්ෂණ 1 1/2 × 2 ලක්ෂණ 03)

මුදල් ගලා යාමට අදාළ අයිතම

1. ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි මිලට ගැනීම
2. යන්ත්‍ර හා උපකරණ මිලට ගැනීම
3. අමුදව්‍ය මිලට ගැනීම
4. අලෙවී වියදම් සඳහා
5. පර්පාලන වියදම්
6. ණයවාරික ගෙවීම
7. ආදායම් බදු ගෙවීම
8. ගය පොලී ගෙවීම
9. කල් බදු වාරික ගෙවීම

(අයිතම 3ට ලක්ෂණ 01)

(v)

1. ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය
2. ආදායම් ප්‍රකාශය
3. මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
4. ගය ආපසු ගෙවීමේ සටහන
5. ඇස්තමේන්තු ගත ගේෂපනුය

(කරුණ 04 ට ලක්ෂණ 04)

(iii)

1. නිෂ්පාදිත උපාය මාර්ග
2. මිල උපාය මාර්ග
3. බෙදාහැරීමේ උපාය මාර්ග
4. ප්‍රවර්ධන උපාය මාර්ග

(ලක්ෂණ 1 × 4 ලක්ෂණ 04)